Ч. 197 (14.740). Львів, середа 8. вересня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Четвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Архиєпископство на Закарпатті.

ПРАГА, 7. 9. ПАТ. Вчора оголосили тут папську буллю у справі співжиття між Чехословаччиною і Ватиканом. Булля устійнює межі католицьких дієцезій на кордонах Мадярщини й Австрії. Покищо не поладнали справи достосування меж дієцезій до державних кордонів на відтинку німецького кордону та внутрішнього подізу дієцезій.

РИМ, 7. 9. ПАТ. Папська булля, що устійнює межі католицьких дієцезій у Словаччині і Закарпатській Руси, творить два архиєпископства: одно для Словаччини, друге для Закарпатської Руси (останнє греко-кат. обряду). Таким чином булля управильнила положення католиків на кордонах Мадярщини та Австрії Справа католиків, які мешкають на кордонах Німеччини, не управильнена тому, що не дійшло до порозуміння в цих справах між Ватиканом та Німеччиною.

Плянують бльокаду Японії.

ВАШИНГТОН, 7. 9. ПАТ. Авас повідомляє, що анлійсько-американські розмови не обмежились лише до звичайного домагання, вислати до Японії і Китаю ноту у справі евакуації Шангаю. Ці розмови торкаються теж співпраці обох народів у випадку, якби Японія перешкаджала американській і британській фльоті. Розмови мають офіційний характер.

Злучені Держави висунули домагання, щоб В. Британія вислала бодай 6 панцирників зі Середземного Моря на Далекий Схід. В. Британія вагається міркуючи, що на Середземнім Морі більше пекучі справи.

Американська адміраліція каже, що британські інтереси на Середземнім Морі краще берегтимуть лекші одиниці, ніж панцирники. За те висилка панцирників на Далекий Схід змінщить значно престіж В. Бртанії і буде поважною осторогою для напасників.

Представники В. Британії і Злучених Держав передискутували теж засадничо проєкт бльокади Японії на випадок, якби діяльність японської фльоти була шкідлива для інтересів торговельної маринарки Злучених Держав і В. Британії, головно, якби Японія затримувала кораблі обох держав на повнім морю. Адміраліції підкреслюють, що бльокаду Японії можна би легко перевести, бо кораблі, що ідуть до Японії, мусять переїздити через дві великі морські бази: в Сінгапур і Панамі. Представники англійської й американської фльоти ствердили, що бльокада осягне свою ціль за 4 місяці, бо зломить господарські сили Японії.

Бльокаду можна би ввести на основі ст. 16. пакту Ліги Націй. Авас додає, що Злучені Держави ще не заангажувалися і що широкі верстви американського громадянства виступають проти участи у конфлікті на Далекому Сході.

СССР „торпедує" середземноморську конференцію.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В британських офіційних колах стримуються від коментарів у звязку з дипльоматичним інцидентом, що трапився в Римі. В Льондоні запевняють, що нота СССР у Римі та італійська відповідь є дуже небажаними подіями напередодні середземноморської конференції.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Англійська преса пише, що совітська акція з обвинуваченням Італії за затоплення обох совітських кораблів, сторпедує конференцію в Ніон. **Англійська преса присвячує велику вагу до виміни нот між Москвою і Римом в цій справі та передбачує зірвання дипльоматичних совітсько-італійських взаємин. Сподіється, що стріча Мусолінія з Гітлером започаткує спеціяльну протисовітську акцію,** що її вестиме Німеччина та Італія. Преса запевняє, що мін. Чіяно висловив сумнів, чи Італія зможе брати участь у цій конференції з огляду на совітську провокацію. Неприявність Італії доведе до відсутности Німеччини і конференція стане під знаком запиту.

ПАРИЖ, ПАТ. „Пті Парізієн" стверджує, **що цей інцидент може потягнути за собою необчислені наслідки.**

РИМ, ПАТ. „Пополо ді Рома" запевняє, що **СССР намагається викликати міжнародні заворушення, щоб відвернути увагу від свого внутрішнього дуже напруженого положення.**

Італія зірве дипльоматичні взаємини з СССР?

РИМ, ПАТ. Совітська амбасада в Римі переслала минулого понеділка міністрові закорд. справ гр. Чіяновi ноту, в якій уряд СССР скидає на Італію відповідальність за затоплення двох совітських кораблів на східних водах Середземного Моря. Крім того домагаються большевики відшкодування та покарання винуватих.

На цю ноту відповів мін. Чіяно негайно заявляючи, що Італія відкидає відповідальність за випадки затоплення совітських кораблів та відкидає в цілости всі домагання, що про них згадує нота.

Кола зближені до італійського уряду, коментуючи совітську ноту, бачать у ній маневр, звернений проти середземноморської конференції, що має занятись вияснениям ситуації на Середземнім Морі.

Крок СССР є тимбільше знаменний — кажуть у Римі — що зроблено його тоді, коли Італія з найкращою волею приготовлялася розглянути запрошення на цю конференцію.

——оо——

Повний розвал і банкроцтво большевицьких установ.

МОСКВА, 7. 9. ПАТ. В розпорядку, що його видав теперішний нарком важкого промислу Лазар Каганович в справі управи вуглевого тресту „Главуголь", нарком стверджує: „Главуголь" систематично нехтує розпорядки центрального комітету компартії і совнаркому з дня 8. квітня 1933. р. Увесь апарат тресту працює на бюрократично-канцелярський спосіб. Не виконують пляну робіт і не ведуть боротьби з катастрофами. Число катастроф по копальнях не те, що не змаліло, але ще більше зросло.

Каганович доручив перевести реорганізацію цілого вуглевого промислу. Бюра „Главугля" переносять до будинку комісаріяту важкого промислу.

„Заря Востока" повідомляє, що машинотракторні стації у Грузії засмічені „ворогами народу", що довели ці установи до банкроцтва. У трьох місяцях першого півроку машинотракторні стації перевищили буджет понад 2 міл. руб., а проте не виплачують заробітків робітникам. Трактористи-стаханівці плитко орять землю 5 до 6 цм., щоби здобути рекорди. Тому колхози мають низькі урожаї (3 сотнари з гектара).

На службі великої ідеї.

КІЛЬКА СЛІВ ДО НАШОГО ВЧИТЕЛЬСТВА ТА ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ НА ПОРОЗІ НОВОГО ШК. РОКУ.

Львів, 7. вересня 1937.

Школи зароїлися знов дітьми та молоддю. Зустрічаються знов осмалені сільським повітрям і сонцем личка. Всюди повно гамору та молодечої втіхи. Взаємні запити, відповіди, оповідання. Розповідають собі товариші (шки) свої вакаційні пригоди, переживання, враження. Очі самі сміються; вони повні надії на життя, на якесь краще майбуття.

Зявилися вчителі. Вони також відсвіжені фізично й духово. Здається, не такі поважні, як звичайно, зустрічають весело свою молодь та споглядають спокійно очима душі на новий етап своєї громадянсько-виховної праці.

Цього тижня почалася вже нормальна цілорічна виховна праця вчительства та молоді. Нехай-же нам буде вільно при цій нагоді звернутися із зазивом до нашого вчительства та всієї шкільної молоді.

Давно вже належить до історичного минулого пословиця, що кого боги хотіли покарати, того зробили вчителем. Сьогодні дивимося на вчителя з найбільшою пошаною, цінимо його навчально-виховну працю високо та вважаємо становище вчителя у громадянстві за дуже почесне. Всі добре розуміють, що майбуття народу криється в добре вихованих дітях, а виховання це складає громадянство в руки своїх учителів.

Учителі повинні собі пригадати з початком шкільного року деякі педагогічні правди. Перша з них: основою кожної навчальної та виховної праці повинна бути любов, та велика, творча, суспільна любов, що все розуміє, передбачує та прощає. Кожний свій крок, кожне слово повинен учитель оцінювати крізь призму цієї любови. Крізь цю саму призму повинна також і молодь зустрічати кожну вимогу свого вчителя, всі його виховні акти. Учитель мусить памятати, що підготовляє до життя майбутніх громадян, молоде покоління на зміну старшому. Молодь повинна у свою чергу розуміти, що всі вимоги вчителя, вся його поведінка має на меті майбуття народу. Отже між учительством і молоддю повинен запанувати найвищий моральний регулятор міжлюдських взаємовідносин і поведінки — любов, взаїмна пошана, довіря.

Сучасна школа ставить собі на чоло своїх найвищих суспільних завдань не саму лише науку, не нагромаджування якнайбільшої скількости формальних знань, але виховання молодої людини та підготову її до життя. Виховання зовсім не залежить від скількости формального знання. Можна бути не дуже вченою людиною, але тим не менш активним, цінним і корисним громадянином. У житті суспільства найбільше значіння має чистий характер, тверда воля, активність, витревалість, ініціятива та почуття громадянської відповідальности. Ці духові цін-

ности людини є фактичною основою сили й розвитку народів.

Ми живемо на переломі великої історичної епохи. В цілому світі дуже неспокійно. Всюди панує хаос та непевність. Це епоха, що хоче дати початок новому політичному ладові у світі, що покличе до життя нові держави. В цій епосі — тільки не знати певно дня, місяця та року — мусить остаточно вирішитися й наша національна проблема. Мусить бути розвязане кардинальне міжнароднє европейське питання — бути чи не бути українському незалежному народові, бути чи не бути Україні, як незалежній державі. Ніщо в людському світі не приходить несподівано само від себе. На всі суспільні і політичні досягнення складається праця тих цілих поколінь. Ми не знаємо, котрому поколінню прийдеться завершити наш національний ідеал. Знаємо тільки одно, що для цього ідеалу всі мусять працювати, до служби йому всі мусять підготовлятися.

Служити ідеалові можуть лише люди, виховані по громадськи, з чистим характером, твердою волею, активні, витривалі, з ініціятивою та почуттям відповідальности. Такі суспільні цінності повинна розвивати в собі молодь, таких молодих громадян повинні виховувати нам учителі.

Учителі повинні памятати, що кожне їхне слово, кожне діло, всі їх ходи будуть записані на скрижалях рідної історії в чинах їх учнів по десятках, а може й сотках літ.

Свою долю, своє майбутнє, свої діти віддає нарід у руки своїм учителям у тій глибокій вірі, що учителі долю цілого народу вважають за свою власну.

——o——

Пірати гуляють по морю

і... по дипльоматичних кабінетах.

СТОРПЕДОВАНІ КОРАБЛІ СТОРПЕДОВАНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Переживаємо романтичні часи. Часописи пишуть річи, про які дотепер читали ми хіба у повістях Стіфензона чи Купера: по Середземному Морю гуляють пірати! Правда — вони нікого не рабують ані не беруть в ясир, ані не закопують скарбів на безлюдних островах, та цього всього не треба, щоби стати піратом у розумінні теперішнього права народів. Воно уважає піратським усякий корабель, який нападає на судна держав, що не ведуть війни. Тому до довгого ряду піратських ґалер, фреґат та корвет, що непокоїли моря у минулих століттях, прилучилося ще одно судно, а саме підводний човен, який від тижня нападає на кораблі, які плавають по Середземному Морі.

Морські інциденти підчас еспанської війни — не новина; тямимо, яка горяча була міжнародня атмосфера, коли літаки червоної Еспанії збомбардували були німецькі й італійські воєнні кораблі, або коли національна воєнна фльота атакувала британські кораблі, що намагалися переломити бльокаду Більбао. Вже тоді загрожував міжнародній конфлікт, але лише посередно: Можна було боятися, що напр. німецькі репресії за збомбардування „Дойчлянду“ матимуть форму військової експедиції, що Німеччина почне фактичну війну з Валенсією. Тоді ціла система неінтервенції заломилась би і СССР а може й Франція і навіть Англія чинно виступили би в обороні захитаної рівноваги по боці червоних. Таким способом дійшло було до війни Німеччини й Італії проти СССР і Франції.

Все таки тоді небезпека міжнародного конфлікту не була така гостра, бо було можливо — хоч і не легко — здавити її у зародку: вистарчило, щоб дипльоматія трохи прохолодила гнів нападеної держави, стримуючи її від надто гострої реакції. Ці зусилля вдавалися: спровоковані держави вдоволювалися сякою-такою сатисфакцією, якщо було їх на це стати (німці збомбардували Альмерію, большевики мусіли обмежитися до крикливих протестів), але ніяких формальних консеквенцій з інциденту не витягали. Не визнаю — мовляв — уряду, що його корабель чи літак мене спровокував, тому й не можу входити в ніякі переговори з ним — навіть на тему перепросин чи відшкодування.

Тепер положення куди поважніше з огляду на особу напасника. Хто він? До кого належать таємничі підводні судна, що гуляють по Середземному Морі? Большевики твердять, що їхні моряки бачили на Чорному Морі підводний човен з еспанським національним прапором. При цій нагоді цікаво пригадати, що коли перед кількома місяцями невідома торпеда ушкодила британський воєнний корабель на еспанських водах і большевики хотіли цим інцидентом обтяжити Німеччину, вони твердили, що еспанська національна фльота взагалі ніяких підводних суден не має. Тоді виявилося, що має вона одно витягнене з морського дна і направлене підводне судно червоних — та годі припускати, щоб одно судно могло відбути такий довгий рейд, наробити стільки бешкету за один тиждень. Зрештою якщо навіть його машини та його залога настільки справні, воно мусіло би мати базу у східній частині Середземного Моря, відкіля до Еспанії дуже далеко. Таку базу могла дати хіба прихильна національному урядові Італія, тому обвинувачення проти Саляманки обтяжує рівночасно і Рим. Та Москва не обмежується до посередніх обвинувачень: вона зовсім формально, спеціяльною нотою, закинула Італії сторпедування двох совітських кораблів.

Обвинувачення видається неправдивим о стільки, що користь, яку дало би затоплення

Вибори у Бразилії.

У Бразилії відбуваються вибори президента. Хід виборів на загал спокійний за винятком кількох місцевостей; у Доррего 300 радикалів облягало ратуш, уживаючи панцирних і вантажних самоходів; згинуло 10 осіб. У Сан Мартін при ревізії у радикалів найшли багато зброї та муніції.

Як твердять прихильники „національного фронту“, їхній кандидат Ортіз дістав на провінції 900.000 голосів, його противник 550.000.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

Мої далекі вакаційні подорожі.

1. ВСТУП.

Є тепер така мода, що коли хто в часі вакацій поїде кудись недалеко, то зараз це описує, щоб всі знали. Отже чому й мені не описати своїх вакаційних подорожей, тим більше, коли я оглянув париську виставу, коли я купався в Чорному Морі, був у Царгороді, мчав по Адріятику, купався в нових озерах, які повстали в 1937. році і яких на жадній мапі ще не знайдете, коли я пережив страшний вибух Везувія, з якого хоч із стратами, та все таки вийшов здоровий, вкінці був у Львові. Іще одна причина, чому описую це все. В нас часто нарікають: — О, дивіться, подорожував, випасав своє око, а нам і не описав!

2. ПАРИСЬКА ВИСТАВА.

Щоб виїхати за кордон, треба: 1) охоти, 2) пашпорту, 3) часу, ну і 4) грошей. Охота є, пашпорт є, час є, ще тільки гроші. Але і з грішми цим разом легка справа. В часі вакацій виголошував я кілька годин денно з великим запалом. Ті виклади не були мабуть злі, бо мої слухачі — кандидати на учителів міських шкіл — насілм на мене, щоб я видав ці виклади друком.

— Наше товариство купує рукопис і зараз видає.

— Добре — кажу — як бачите, річ у мене вже готова, ще тільки на чисто переписати і до друку. Таку зробім умову, ви платите мені згори, бо тепер вакації, хочу до Парижа на виставу.

— Алеж добре. Пишім умову.

Коли вже умова списана, секретар товариства:

— Умова готова, формально ще тільки на засідання виділу, але я ручу, що виділ затвердить. Отже приготовляйтеся до дороги, а гроші до кількох днів принесу.

Я до подорожнього бюра. Жадаю проспектів подорожі до Парижа. Чехословацьке бюро подорожей — зване в скороченні Чедок — улаштовує ріжного роду мандрівки до Парижа. Хапаю всі проспекти і деж найліпше їх переглянути — як не в каварні, по дорозі?

Став я оглядати проспекти сюди й туди — не йде. Гроші ніби якби вже мав, але коли поправді їх буду мати на руці, то таки не вистане, хоч крути, хоч верти, хоч туди, хоч сюди, а таки не йде. Отже до Парижа, на виставу не їду. Але глип, мені принесли париську „Ль' Ілюстрасіон“, а в ній образки з вистави. Чудові, як живі, ні, ще кращі, як живі! Акварелі. Тут є вже поставлені павільони і всі ті, що їх — щойно мають виставити. Переходжу з павільону в павільон, поволі, оглядаю точно, основно.

Звичайно оглядини вистави, а ще світової! — нас дуже виснажують, ми пересичені надмірною кількістю нових вражінь і вже по кількох годинах наші очі самі замикаються, наш слух спочити хоче. Але цим разом я свіжий, бадьорий. І ще одно — це все коштувало всього 2.20 чеські корони — за чорну каву. Чи можна ще дешевше їздити?!

3. ЧОРНЕ МОРЕ, ЦАРГОРОД, АДРІЯ.

Іду де Чедоку.

— До Парижа не їду. Ось мій пашпорт, прошу мені виробити переїзне візо через Мадярщину і купелеве до Варни. Це небагато буде коштувати, а я тимчасом рішуся, куди поїду.

При цій нагоді дістаю цілу бібліотеку ілюстрацій побережжя Чорного Моря, Царгороду, побережжя Адрії, Італії... Дома їх оглядаю.

Побережжя біля Варни. Там я був і давні образки оживають. Чудове побережжя. Кільометрами висипане грубим зернистим піском, дно моря теж піскове. А яке химерне море, хвиля бє об беріг і тут вимиє пісок, там його насипле валами і де вчора було море по коліна — там нині пропадеш, а де вчора не міг станути, там нині високий висипаний вал!

Із Варни в Царгород... В ночі на корбалі... який був би ти українець, щоб не задеклямував собі — по тихо: — „Ой нема, нема ні вітру, ні хвилі“... Із Пери — европейської частини — трамваєм до Золотого рогу і через міст вгору до святої Софії.

— Земляче, ти відки тут узявся? — витає знайомий галичанин-емігрант, продавач щорків.

...Ні, радше над Адрію, інакша культура, більша вигода, ліпша залізнича лучба. Ідемо до Сушаку, чи у Спліт? Обраховую — щоб чорт побрав ті рахунки! і не рушишся з місця, щоб не потребував зараз лічити на папері. Ну, якось виходить. Коли до Сушаку, то вже й до Італії, Льоврани, Венеції і далі, далі... Із Спліту до Дубровніка. Варта там бути, і побережжя гарне і в місті останки римської давньої культури. — І знов проба, чи кишеня не урветься. Ще витримує. Отже їдемо ще й далі...

Пашпорт вже з візами. Заплатив всього 50 чеських корон. І одночасно лист з товариства. Дуже жалують, що тепер грошей ще не мають, але нехай сяду до роботи й приготую рукопис... А я думаю собі так: — Не мають вони грошей, то чогоб спішитися з рукописом? На рукопис слотлива осінь, зима. Тепер літо — час прогульок.

4. НОВІ ОЗЕРА.

Щоб тепер вже напевно вибратися в дорогу, вибираю найліпше знаряддя комунікації — свої власні ноги. Раз: нічого не коштують, дотого залізниця і авто порушаються на колесах, а колесом не всюди дістанешся, колесом не вийдеш ні на сходи, ні не вилізеш горі камінням, ні не перейдеш вузенькою стежечкою. Отже: вже ними ногами.

Мій новий плян: залізницею та автобусом дістатися до Волового, в горах, а відти куди душа забажає. З наплечником добре напханим і з шатрами стаю у Воловому в доброго приятеля д-ра Д—ча. Вже нераз відбували ми відси дово-

двох большевицьких кораблів, не стоїть у ніякій пропорції до риску, з яким получений такий крок. Якщоби справді італійська фльота сторпедувала совітські кораблі, на неї впало би й дозріння нападу на британські судна і тим самим перед Римом станулаб небезпека конфлікту з Льондоном, з яким Італія таки хоче вже раз дійти до порозуміння.

Єгипетська преса — отже преса держави, що лежить над Середземним Морем і візьме участь у середземноморській конференції — боронить перед большевицьким замітом Італію і кидає це підозріння, що „піратське" підводне судно належить до самого таки СССР. Подібно пишуть турецькі часописи „Думкуріє" і „Тан". Обставина, що сам СССР потерпів на цьому „середземноморському піратстві", захитує ці обвинувачення, хоча не повалює їх. Хібаж не трапляється, що власник підпалює свій дім, щоби дістати асекураційну премію? Не знаємо, яка була вартість затоплених кораблів, але відомо, що Москва не грішить „дрібноміщанською" ощадністю і не жаліє грошей, коли має вигляди на поважніші політичні успіхи.

Про які успіхи йде в цьому випадку? На яку „асекураційну премію" рахують большевики? Ген. Франко, відповідаючи на заміт, немов би це його підводні судна гуляли по Середземному Морі, звернув увагу на обставину, що подібні морські інциденти трапляються чомусь усе напередодні сесій Ліги Націй, коли Москва мобілізується до диверсій проти Саляманки, Риму, Берліну та Лісабони. Здається, що останній крок Москви потверджує таку інтерпретацію середземноморських подій: Наркоміндел вислав до Риму ноту з обвинуваченнями негайно після того як Італія дістала від Англії та Франції запрошення на конференцію, середземноморських держав, що має устійнити засоби боротьби проти „середземноморського піратства". Пригадаймо собі, що це запрошення мало подекуди ультимативний характер, що Льондон і Париж обіцювали перевести акцію проти „піратів" на власну руку, якщо деякі держави до неї не прилучаться — тоді зрозуміємо тенденцію большевицької дипльоматії. Ця тенденція проста: обиджена на большевиків Італія не схоче засісти з ними при одному столі на конференції, Німеччина буде з нею солідаризуватися. Тоді Льондон і Париж здійснять свій плян без співділання Риму й Берліну, які приймуть це як провокацію. Большевицький клин розділить націоналістичні великодержави від демократичних, що зближаться до Москви і приєднаються до акції проти „фашистівської загрози для миру і демократії". Щож — перспектива гарна, варто для неї посвятити і два кораблі.

Чи це большевицькі торпеди ширять тривогу на Середземному Морі — того ще напевно не знаємо. Зате, здається, нема сумніву, що большевицька дипльоматія вже сторпедувала середземноморську конференцію.

(гал.)

Московська господарка по козацьких містах.

Ростовський „Молот" з 21. м. м. пише: „Дібравшись до проводу міських рад Ростова, Таганрогу, Шахт, Новоросійська та інших міст східно - чорноморського краю, фашистівські шпигуни й диверсанти розвалювали мешканеву господарку, витрачували міліони рублів на блискучий зовнішній вигляд, полишаючи невпорядкованими не лише передмістя, але й більшість вулиць і площ міських центрів. Вони витворювали штучні труднощі в постачанні води і світла, дезорґанізували совітський торг. Ліквідація наслідків цієї ворожої роботи є головним завданням нового проводу міських рад краю. Але практична робота багатьох рад має ще великі хиби. Головна з них це повільність і незручність у розвязанні найважніших питань. Таганроська міська рада дістала 440.000 рублів на будову нової великої камяниці, але ще не розпочала її, хоч сезон кінчиться. В Краснодарі плян направи мешкань виконано лише на третину. В Шахтах направу робітничих мешкань виконано лише на 24 проц. А каменська, милерівська, туапсинська і ін. ради ці направи навіть ще не розпочали. Апарати міських рад ще далеко не вільні від ворожих і чужих людей. У Нефтегорську під опікою голови міської ради, Ліхачева, при потуранню райкому ВКП (б) уладили собі тепле кубельце клясово ворожі елементи, волоцюги і шахраї. В Ростові і Краснодарі президії рад не уважають навіть потрібним зясувати виборцям, чому їх наказів не виконується..." Так виглядає господарка московського уряду на окупованих землях, яку намагається виправдати дурними байками про шпіонів і диверзантів. (Офінор).

—o—

Заклад.

Анґлійці й американці відомі з того, що закладаються за щонебудь. Нема прямо події, що не дала би нагоди до закладу. Хто отже міг би сподіватися, що рекорд незвичайности всіх закладів побють таки в Варшаві, що я возьму в цьому участь та що переможцем буде таки мій приятель, названий популярно Бімбо.

Бімбо — щоби так без докору висловитися — не міг би ривалізувати бистротою свойого розуму — з Наполеоном. Уцтивий хлоп з кістками, має невластивий звичай — давати дурні питання.

Одного то дня сідає в цукорні коло мене й питає:

— Чи граєш на льотерії?

— Ні.

— А я граю і можу заложитися з тобою за що схочеш, що виграю.

— Як можеш закладатися за такі справи, Бімбо?

— Що тебе це обходить. — Заложімся!

Я постановив його провчити і заложився. Щоби бути певним — записав я собі число льосу Бімба.

Представте, панове, собі, що за кілька днів на це число впало 10.000 зол. Зрідла в мене міна, але не було ради. Я програв і мусів заплатити. Хотів однак довідатися від Бімба, звідки він знав, що його число виграє.

Тут мушу додати, що Бімбо, хоч не мав мабуть ніколи стрільби в руках — удавав загорілого ловця й оповів мені ось-таку історію:

— Як я останнього разу був на полюванні, було нас 97 стрільців і 13 заяців. Я обчислив: 97 помножити через 13 — разом буде 1333 і я купив льос з цим числом.

Я сміявся до розпуки з аритметики Бімба, але одно зрозумів я; кожний льос має однакові вигляди, щоби виграти, але треба лише мати льос, щоб виграти.

—o—

рожі в гори. Наповнені наплечники — наші гостинниці, шатра — готелі під синім небом, часом женемо ще й барана, щоб коли харчів не стане, його зарізати і спекти. Баран під верх не хоче йти, на мене припадає тоді доля його тягнути. Промовляю: — Іди, йди баранчику, я вже багацько таких як ти вивів в люди. Ну, йди, йди! — І він йде.

Нарада і готовимо велику прогульку, а покищо питаю:

— В околицях Волового повстало цієї весни нове озеро. Були ви там, бачили ви його?

Дехто каже: — Ще не був — тоді я даю: — Про це озеро писали европейські часописи, писали й американські, ба навіть азійські, а ви тут під боком і ще не були?! Це скандал XX. віку! Завтра вранці йдемо.

Перейшли ми Волове в напрямі Сойміs, через Ріку і до Лозянського. Лозянське як усі наші села — ногами до дороги. Це так: німецькі села одна рівна лінія, дім при дорозі, щоб було видно в кожній хвилині, що діється на дорозі. Висока огорожа, щоб не було видно, що діється у дворі і знов дім при дорозі і знов висока огорожа. Це німці головами лежать при дорозі, а наші ногами. При дорозі садок, обістя, а голова далеко. При кінці Лозянського ліворуч, гори звужуються. І з цього боку гора і з того, серединою потік і хатки над ним. У віддалі по правому боці медвідь облер козі широкий зелений пас від хребта по самі ноги й тепер до сонця сіріє голий, камінний, незугарний бік.

Бік гори зісувався на просторі майже кільометра. Гей, зісувався він не по гладкій скелі — а зїздив по рапатих боках гори, підносився вгору, спадав униз і знов підносився вгору. На його дорозі корчі, а він корчі потягнув за собою; високі старі буки — він їх теж за собою. По дорозі ниви — там купило я нивку за 7.000 корон! — і нивка і одна і друга, а тепер і слід пропав.

Ця вся маса натрапила в долині на дорогу, на потік, через нього й зупинилася аж у підніжжя протилежної гори. Потік загачений нижче насипаного валу щез з лиця землі, щойно мусів виповнити ново утворену кітловину і через вершок греблі знов побіг. Серед першого озера бук, він там виріс на сухому, тепер по шию у воді — топиться, не має чим віддихати і з жалю пожовк. Вище другий вал і друге озеро, а з боку третій вал і третє озеро. У всіх ростуть дерева, деякі у воді аж по ніс.

— Ми втікали з хат, як це вночі зачало сунутися, гуділо, стогнало і земля дрожала. Ми думали, що то вже кінець світа, виносили все з хат. А сірку та якісь сморід було чути, якби з самого пекла.

Зісунений обвал — як нива потята скибами. Скиби біжуть рівнобіжно з потоком. Скиби високі декуди і більш пяти метрів, на них трава, корчі, малі дерева. Присядеш при землі — та цеж в мініятурі Татри, Альпи, чи хочби й Гімаляя — залежно від твоєї уяви. О, мати, природо, тепер ми збагнули одну твою тайну. З дна моря підносиш вгору скелі по довгих літах праці, покриваєш їх родючою землею, засіваєш траву і садиш дерева. Дощева вода всякає вглиб і одної ночі — все наложене віками стрімголов летить вниз, гатить річку, творить озеро. Вода тече верхом природної загати, рве каміння, несе пісок і землю вниз до моря, його засипає. На землі і у всесвіті мандрує не тільки краплинка води, а й гори... А покищо ми перейшлися і хочемо їсти.

5. ВИБУХ ВЕЗУВІЯ.

Зварили ми собі їсти, на мене припало зварити чорну каву на турецький лад. Ватру розложили на прибережному камінню.

Я давно знав, що між камінням наших гір є якийсь брунатний камінь — хеміки знають його назву і нехай стидаються за нього. Цей камінь розпечений на вогні вибухає як бомба — нехай хеміки вияснять чому. Коли часом муляр неуважно вбудує такий камінь в піч, то в зимі щось гукне як з гармати і нечистий розсадить піч. Кілько на селі після цього оповідають собі всячини, кілько вияснюють і розяснюють! Це все я знав, та не знав одного — що саме на такому камінні варю свою каву.

Нахилився я до вогню, тримаючи довгий держак турецького горняти — як тут щось не гукне як з гармати. В ушах залящало, розкинуло ватру і посіяло в очі попелом. Камінь вгору, та сила його гніву вже минулася й не міг підлетіти вище як курка і геп на землю. За ним як з гармати другий і знов пробує летіти.

Відскочив я від ватри з одною потіхою: — Добре, що не в голову! — Найспокійніше розмовляємо далі, про всякі нещасливі випадки, про гармати, про вулькани, аж нараз малий Богданко як не крикне:

— Вуйку, з вашого сурдута куриться!

Я до сурдута — три метри від ватри лежав, вхопив та у воду. Вуголь викинений з ватри, впав на рукав і пропалив — раз, перепалив на другий бік рукава — два, відси вогонь дістався на полу і пропалив полу наскрізь — три, відти на другий рукав і пропалив його — чотири і перейшов на другий бік — пять і знов пропалив другу полу наскрізь — шість. Коли я гасив з великим поспіхом вогонь в шости місцях, мої приятелі щиро сміялися. Ясна річ, що якби я був мав пропалений сурдут не в шости місцях, а в десяти — вони булиб сміялися ще більше.

— Люди добрі! — кажу. — Цих вакацій був я в Парижі на виставі, був у Царгороді, в Спліті, Венеції і Римі, тепер пережив я вибух Везувія і ось як попалила мене лява! Правда, може дехто скаже, що це не правдивий Везувій — але чого нині вже не підмінюють?! Та за такі малі гроші, чи можна домагатися ще ліпшої підмінки Везувія?! Не це важне, що перед нами, але що бачимо, що переживаємо, як відчуваємо. А вірте мені, що коли вистрілило й коли розпечений камінь летів попри мою голову, я пережив вибух правдивого Везувія.

6. ПРОГУЛЬКА ДО ЛЬВОВА.

Другого дня йдемо в гори, великою виправою, з бараном, я знов мою його вести — але впав дощ. І третього дня — дощ і четвертого

ПРИЧИНА САМОГУБСТВА ЛЮБЧЕНКА.

Берлінський „Ангріф" у телеграмі з Москви подає такі подробиці про самогубство Любченка: Любченко застрілився 30-го серпня у свому бюрі в Києві у хвилині, як начальник київського ГПУ Іванов прийшов арештувати його.

ГПУ обвинуватило Любченка в опоз. змові з Тугачевським і Якіром. На весні ц. р. Любченко домагався у Москві, щоби підвищити відсоток українців — службовиків державного й партійного апарату на Україні. Причиною остаточного напруження між Москвою і Києвом була русифікація частини української преси, та іменування головного начальника ГПУ. Еркова комісарем внутр. справ УССР.

—o—

БУДОВА ТУНЕЛЮ ПІД ПАНАМСЬКИМ КАНАЛОМ.

ПАРИЖ, 7. 9. ПАТ. „Парі Соар" повідомляє з Ню Йорку, що зі стратегічних оглядів беруть під увагу справу будови тунелю під панамським каналом. На випадок війни та перервання комунікації на каналі, військо і зброю можна перевезти тунелем. Цей проект розглядають тепер спеціялісти.

—o—

ІТАЛІЯ ПРИСТУПАЄ ДО ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО СОЮЗУ.

Віденська преса пише, що підчас побуту Мусоліні в Німеччині приступить Італія до німецько-японського протибольшевицького союзу. Одночасно кружляють поголоски, що Мусоліні переведе розмову з братом японського цісаря кн. Шішібу, який саме тоді перебуватиме в Німеччині. По тій розмові взаємини між Італією та Японією мають ще більше поправитися. Все має залежати від розмови, що її переведе з кн. Шішібу канц. Гітлер у Нірнбергу.

—o—

Зі світа.

Румунським міністром війни став ген. Ілієсевич, б. маршал королівського двору, віцеміністром — ген. Теодереску.

Мадярська меншина в Румунії відбуває тепер конгрес у семигородській місцевости Соранта Ґеорґе.

У СССР арештували під замітом шпигунства англійського громадянина Бесла. Британський амбасадор у Москві дістав наказ інтервенювати в цій справі.

дня — дощ і пятого дня — дощ і шостого дня дощ і сьомого дня дощ і восьмого. Сидимо собі й казки з 1919. р. пригадуємо. Девятого я не витримав і вернувся домів.

Вже з Ужгороду вибрався на полонину Санаторію. Лежу собі в траві, бачу мандрує мурашка. Вилізла на високе стебло, на сам верх, розглянулася довкруги, злізла, перейшла землею, на нове стебло і знов догори і знов на сам верх і знов вділ. Думаю собі: — Колиб так ми, люди, могли лазити, тоді я виліз би на дім Товариства ім. Шевченка у Львові, звідси йшов би ось так до Зем. Банку: найперше виліз би я на Ставропігію і на вежу Волоської церкви, розглянувся би на всі боки і зліз по мурі вдолину, перейшов би вулицю і знов муром догори. Через комин заглянув би я до редакції „Діла", з кого сміється тепер і кого бритвою чеше Галактіон Чіпка і кого гребенем голить Мих. Рудницький. І знов муром вдолину і на вершок ратуша, зліз собі і далі так Львовом походжаю. По дорозі заглянув і до „Де ля Пе". Донцов оглядає ілюстровані часописи і мабуть як і я звиджує виставу, при другому столі Тиктор списує на столі рахунки, записав уже ввесь стіл...

Звіялася буря, рясний дощ і я до нитки змок на полонині. А мені здавалося, що я на терасі львівської „Де ля Пе". Дома обрахунок.

Як не казати, а я в часі моїх подорожей — добре бавився, прегарно почувався, багацько пережив. Заспокоїв свою тугу за небуденним і незвичайним і не жалів за неготовим рукописом. Не штука забавитися, коли є гроші, а забався без грошей і май добрий гумор. Мурашкою лізь по Львові, коли не можеш літаком ширяти!

Моя забава мене мало коштувала. Париж — 2,50 кор. ч., Чорне море і ціла подорож по Адріятику — 50 кч., а нові озера й Везувій — тільки шість дір у старому сурдуті.

Ужгород. серпень 1937.

—o—

Бельчіте в руках національних військ

Ген. Кеіпо де Ляно заявив перед мікрофоном, що не зважаючи на твердження червоного командування і ґратуляції міністра нар. оборони для ген. Озаса, Бельчіте є дальше в руках національних військ.

—o—

Студентські справи

ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТУДІЇ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ЯҐАЙЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КРАКОВІ.

Подання про прийняття на Медичний Виділ Ягайлонського Університету приймає Секретаріят Деканату тогож Виділу до 15. IX. включно. До подання залучити: 1) метрику уродження, 2) свідоцтво зрілости, 3) свідоцтво громадянства, 4) військовий документ, 5) хід життя з поданням імен батьків, як теж їхні адреси, 6) посвідку здоровля, видану Лікарською Комісією, яка оглядає петентів від 8.—11. IX. ц. р. в унів. клініці при вул. Коперника ч. 15, 7) карту індивідуальну що її видає Секретаріят Деканату, 8) в разі перерви в студіях з інших мотивів, як відбування військової служби, треба залучити „посвідку некаральности", видану міністерством просто на руки петентові, 9) квіт за зложення маніпуляційної оплати в сумі 10 зол., 10) квіт з квестури, як таксу за вступний іспит у сумі 10 зол.

Кандидати на I. рік студій підлягають вступним іспитам, що відбудуться по 15. IX. Іспит полягає в тому, щоб передати зміст передтим виголошених викладів. До іспиту треба принести із собою папір, прибори до писання і доказ особи („довуд особови"). На I. р. студій призначено 125 місць. На вищі роки приймають кандидатів в обмеженому числі і тільки з університетів краєвих. Першенство прийняття мають ті, що при всіх вище згаданих кваліфікаціях викажуться, що: а) відбули чинну військову службу, б) військові охотники, що їх у часі служби звільнено. Окрім того першенство мають кандидати з воєвідств: краківського, келецького і шлеського; кандидати з матурами з інших воєвідств мають мінімальні дані на прийняття. Відповідь у справі прийняття можна дістати при кінці вересня ц. р. Інформації подає: Володимир Конрад, Львів, вул. Вітівська 10. У Кракові: вул. Ягайлонська ч. 10. III. (в домівці У.С.Г.).

За Виділ Медичної Секції при УСГ в Кракові:
В. Конрад, голова.

ФРАНЦУСЬКА ДИПЛЬОМАТІЯ ОСУДЖУЄ БОЛЬШЕВИЦЬКУ НОТУ ДО ІТАЛІЇ.

Авас повідомляє, що французькі дипльоматичні кола здивовані і невдоволені нотою, якою московський уряд обвинувачує Італію у затопленні двох кораблів — того самого дня, коли Франція і Англія запросили Італію на міжнародню конференцію. Большевицький дипльоматичний представник не сказав нічого про це міністрові Дельбосові, хоча вчора з ним говорив, так само совітський уряд не попередив французького шарже д' афер у Москві. У Парижі дізналися про все щойно з французької амбасади в Римі. На думку французької дипльоматії наслідки большевицької ноти можуть бути дуже поважні.

ЧЕРВОНІ ТРАТЯТЬ КОРАБЛІ.

Еспанський пароплав „Люїза" підняв потайки якорі й поплив мабуть до Бермео, що є під нац. владою.

—o—

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ ВИРІШНИЙ НАСТУП НА ХІХОН.

Авас повідомляє, що нац. війська з відтинку Леон навязали вчора лучбу з відділами, які йшли зі Сантандеру. Вони на північ від Ріяни дійшли до шляху, що лучить Портіляс із Вехас де Лієвана й вернувши через село Вехо між Ріяс і Совареo, вернулись на свої становища не стрінувши спротиву.

Ця акція має бути початком наступу з півдня й півночі на вершок гори Европа і, після злуки з кольонами, що йдуть зі сходу в околиці Вілля Вісіоне, — до остаточного наступу на Хіхон.

—o—

УСПІШНА БЛЬОКАДА ХІХОНУ.

Англ. торговельний пароплав „Дортел", що плив із Валенсії до Хіхон з вантажем, не міг доплисти до місця призначення з уваги на приявність перед пристаню нац. воєнної фльоти. Цей пароплав приплив учора до Байон. До пристані ввійшло вчора ще 8 баскійських барж, так, що число еспанських пароплавів виносить 78.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Зміна закону про екзекуційну процедуру скарбової влади.

Розпорядок ради міністрів з 15. травня ц. р. (Денник Законів ч. 43, поз. 340) вводить великі зміни до розпорядку ради міністрів з 25. червня 1932. р. про екзекуційну процедуру скарбової влади. Новеля обнизила передовсім екзекуційні оплати при менших грошевих сумах, підвищила при більших сумах кошти пригадок, як унаглядиює ця табеля:

Належитости понад — до	Кошти упімнення
— 5 зол.	0.25 зол
5— 20 „	0.50 „
20— 50 „	0.75 „
50— 300 „	1.— „
300— 600 „	1.50 „
600—1000 „	3.— „
1000—1500 „	4.50 „
1500—2000 „	6.— „
2000—2500 „	7.50 „
2500—3000 „	9.— „
3000—4000 „	12.— „
4000—5000 „	15.— „

Від суми понад 5.000 зол. оплата завжди 20 зол. (раніше найвища оплата 10 зол., найнижча 0.50 зол.).

Основою обчислення коштів упімнень є загальна сума належитости, обнята кожним поодиноким упімненням. При устійненні основи обчислення коштів упімнень не береться під увагу відсотків, коштів упімнень та екзекуційних коштів, якщо ці відсотки і кошти стягається разом з головною сумою. Обовязок заплати коштів упімнення повстає з хвилиною доручення довжникові цього упімнення. Незаплачені кошти упімнення можна примусово стягнути так, як головний довг.

ЕКЗЕКУЦІЙНІ ОПЛАТИ.

Належитість	Якщо екзекуційний орган побирає належну суму, або її частину на місці в того, хто до заплати цієї хоти зобовязаний	Якщо екзекуційний орган прийде на місце до довжника і стверджує, що перевести екзекуцію неможливо, чи так будьб вона безуспішна (§ 58 уст. 1. б. с, 6, ii)	Якщо заняті рухомости або грошеві вірительности або інші маєткові права	Якщо розписана ліцитація або наказано продаж в інший спосіб (§ 80)	Якщо переведена ліцитація або продаж в інший спосіб (§ 80)
— 5	0.25	0.50	0.50	0.25	0.50
5— 20	0.50	0.50	1.—	0.50	1.—
20— 50	1.—	1.—	1.50	0.75	1.—
50— 100	1.50	1.—	2.50	1.—	1.50
100— 150	2.—	1.50	3.75	1.—	2.25
150— 200	2.50	2.—	5.—	1.—	3.—
200— 250	3.—	2.50	6.25	1.—	3.75
250— 300	3.50	3.—	7.50	1.—	4.50
300— 350	4.—	3.50	8.75	1.50	5.25
350— 400	4.75	4.—	1.—	1.50	6.—
400— 450	5.50	4.50	11.25	1.50	6.75
450— 500	6.25	5.—	12.50	1.50	7.50
500— 600	7.50	6.—	15.—	1.50	9.—
600— 700	8.75	7.—	17.50	3.—	10.50
700— 800	10.—	8.—	20.—	3.—	12.—
800— 900	11.25	9.—	22.50	3.—	13.50
900— 1000	12.50	10.—	25.—	3.—	15.—
1000— 1200	15.—	від суми	30.—	3.—	18.—
1.200— 1.400	17.—	понад 1.000	35.—	4.20	21.—
1.400— 1.600	20.—	зол. опла-	40.—	4.20	24.—
1.600— 1.800	22.—	ти завжди	45.—	5.40	27.—
1.800— 2.000	25.—	10 зол.	50.—	5.40	30.—
2000— 2.200	27.—		55.—	6,60	33.—
2.200— 2.400	30.—		60.—	6.60	36.—
2.400— 2.600	32.—		65.—	7.80	39.—
2.600— 2.800	35.—		70.—	7.80	42.—
2.800— 3.000	37.—		75.—	9.—	45.—
3.000— 3.200	40.—		80.—	9.—	48.—
3.200— 3.400	42		85.—	10.20	51.—
3.400— 3.600	45.—		90.—	10.20	54.—
3.600— 3.800	47.—		95.—	11.40	57.—
3.800— 4.000	50.—		100.—	11.40	60.—
4.000— 4.500	56.—		112.—	13.50	67.—
4.500— 5.000	62.—		125.—	15.—	75.—
5.000— 5.500	69.—		137.—	15.—	82.—
5.500— 6.000	75.—		150.—	18.—	90.—
6.000— 6.500	81.—		162.—	18.—	97.—
6.500— 7.000	87.—		175.—	21.—	105.—
7.000— 7.500	94.—		187.—	21.—	112.—
7.500— 8.000	100.—		200.—	24.—	120.—
8.000— 8.500	106.—		212.—	24.—	127.—
8.500— 9.00	112.—		225.—	27.—	135.—
9.000— 9.500	119.—		237.—	27.—	142.—
9.500—10.000	125.—		250.—	30.—	150.—
10,000—20.000	250.—		500.—	60.—	300.—
20.000—30.000	375.—		750.—	84.—	450.—
38.000—40.000	500.—		1000.—	120.—	600.—
48.000—50.000	від сум по-		1250.—	150.—	850.—
55,000—60.000	верх 40.000 зол.		1500.—	180.—	900.—
65.000—70.000	оплата завж-		1750.—	210.—	1050.—
75.000—80.000	ди 500 зол.		2000.—	240.—	1200.—
85.000—90.000			2250.—	270.—	1350.—
90.000—95.000			2375.—	270.—	1425.—
95.000—100.000			2500.—	300.—	1500.—
			від сум понад 100.000 зол. оплата завжди 2.500	від сум понад 100.000 зол. оплата завжди 300 зол.	від сум понад 100.000 зол оплата по 15 зол. від кожної повної тисячки понад 100.000 зол.

ОСНОВОЮ ОБЧИСЛЕННЯ ЕКЗЕКУЦІЙНОЇ ОПЛАТИ:

1) з колюмни 2 табелі квота належитости з кожного виконавчого титулу;

2) з колюмни 3 і 4 табелі належитість, обнята кожним поодиноким виконавчим титулом;

3) з колюмни 5 табелі загальна сума належитостей, обнятих одним оповіщенням про ліцитацію, або рішення у справі продажі в інший спосіб (§.80);

4) з колюмни 6 табелі основою є сума з ліцитації, або з продажі в інший спосіб (§ 80). якщо ця сума не перевищає загальної суми належитостей; загальна сума належитостей, якщо сума з ліцитації, або з продажі в інший спосіб перевищає загальну суму належитостей.

ОБОВЯЗОК ЗАПЛАТИ ЕКЗЕКУЦІЙНОЇ ОПЛАТИ:

1) з колюмни 2 і 3 табелі Б. повстає з хвилиною, коли на місце до довжника прибув екзекуційний орган, щоб виконати заняття;

2) з колюмни 4 табелі повстає з хвилиною заняття рухомостей, вірительностей грошевих або інших маєткових прав;

3) з колюмни 5 табелі повстає з хвилиною доручення довжникові рішення скарбовим урядом відпису оповіщення про ліцитацію або рішення продажі в інший спосіб (§. 80);

4) з колюмни 6 табелі повстає з хвилиною продажі на ліцитації або в інший спосіб;

Якщо екзекуційний орган дістане до рук лише частину заплати на рахунок належитости, а на решту суми переведе заняття, тоді оплату побирають тільки згідно зі ставками, означеними у колюмні 4 табелі від цілої суми належитости.

Якщо стягнення належитости буде вимагати, щоби переведено заняття кілька разів або побіч заняття рухомостей зайде потреба заняти грошеві вірительности або інші маєткові права, тоді оплату заняття побирають лише раз від належитости, обнятої кожним поодиноким виконавчим титулом.

Оплату за розписання ліцитації або за рішення продажі з вільної руки побирають тільки раз.

—o—

ЗВІЛЬНЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ТРЕТЬОЇ ОСОБИ ВІД СКАРБОВОЇ ЕКЗЕКУЦІЇ.

Як повинна поступити третя особа, якщо скарбова влада підчас екзекуції у свого довжника записала предмет, що належить до третої особи?

Відповідь у цій справі находимо в §. 38 розпорядку з 1932. р. про екзекуційну процедуру скарбової влади, зновелізованого розпорядком з 1937. р. Отже третя особа, що має претенсії до занятого майна або його частини може виєднати звільнення зпід екзекуції лише на основі судового присуду. Тому мусить внести позов проти вірителя (себто влади або установи, що веде екзекуцію) і проти довжника **за звільненням зпід екзекуції.**

Перед внесенням позву третя особа повинна зголосити письменне домагання до скарбового уряду, щоби звільнив занятий предмет зпід екзекуції. Одночасно мусить подати всі заміти, що їх задумує піднести в позві. Скарбовий уряд обовязаний **до місяця** видати рішення в цій справі. Одночасно обовязаний припинити екзекуції щодо занятого майна або його частини на випадок зголошеного домагення у справі звільнення зпід екзекуції до часу видання згаданого рішення, хіба що предмет швидко псується.

Якщо третя особа не збереже згаданих постанов у справі письменного домагення, щоби звільнити заняті предмети зпід екзекуції, заплатить кошти спору навіть тоді, якщо виграе справу.

Коли вдова не має права до вдовичої платні.

Чи вдова по державнім урядовці або державнім емериті має право до вдовичої платні, якщо дійшло до розводу подружжя або до сепарації між ними? Щоб відповісти на це питання слід взяти під увагу три можливости:

1) **Якщо суд рішив про розвід подружжя й обтяжив чоловіка обовязком утримувати дружину** — в такому випадку вдова **має право до** вдовичої платні.

2) Якщо суд рішив про розвід подружжя **без обовязку** втримувати дружину — в такому **випадку вдова не має права** до вдовичої платні.

Якщо **дійшло до розводу подружжя фактично,** а не внаслідок присуду суду — в такому випадку **вдова має право до вдовичої платні без огляду на те,** чи чоловік зобовязався чи не зобовязався утримувати свою дружину.

Про ці обовязки постановляє ст. 69 емеритального закону державних урядовців та військових, які постійно залишилися при війську і §. 84 виконного розпорядку до цього закону. Згаданий §. 84 виконного розпорядку признає вдові право до нормальної вдовичої платні, хочби навіть сума визначених їй аліментів була менша. Далі §. 84 постановляє, що судовий розвід з обовязком чоловіка утримувати свою дружину заходить не лише тоді, коли такий обовязок накладає на чоловіка судовий присуд, але й тоді, коли цей обовязок випливає з подружних договорів, що їх підписано перед судовим присудом у справі розводу згідно з відповідними постановами цивільного закону. Вдова має теж право до вдовичої платні тоді, коли суд рішив про розвід подружа, а обовязок чоловіка утримувати жінку устійнено в судовій угоді.

Найвищий Адміністраційний Трибунал устійнив, що вдова не позбавлена права до емеритури з тієї причини, що з чоловіком заключила договір ще за його життя, в якому обоє згодилися на переведення сепарації і **дружина зріклася аліментів до свого чоловіка.**

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Американки невдоволені своїми чоловіками.

Американська письменниця і феміністка Мерджорі Доббінс виступила минулого місяця із статтею в нюйорському місячнику „Форум", де пояснює причини щораз частіших розводів в Америці. Вона твердить, що американці не мають таких прикмет як европейці, що надавались би на добрих чоловіків. Европейський мужчина не тримається засади, що істнують зовсім спеціяльні форми забави призначені виключно для мужчин і не полишає для цих забав жінки самої. Через те, що замісна американка мусить проводити свій вільний час сама, в Америці повстає безліч жіночих клюбів, подібних до мужеських клюбів, — чого в Европі нема. Коли жонатий американець переконується за якийсь час, що спосіб життя його жінки поза домом йому не подобається, він не може вже змінити звичаю і звички — тоді приходить до гострих непорозумінь у подружжі.

ПРИКМЕТИ ЕВРОПЕЙЦЯ.

В Европі подружна пара старається проводити час спільно; чоловік бодай частинно знайомить свою жінку із своєю працею, а в найкращому разі ділить із нею час свого відпочинку і своєї розваги. Американець має інший погляд у цій справі: жінці треба дати гроші і нехай вона з ними проводить собі час по-свому. Це становище вигідне, але факт, що жінка за гроші чоловіка мусить шукати собі іншого товариства, не дуже добре свідчить про неї і про нього. Европеєць уміє краще задовольняти духові потреби своєї жінки, як американець. Він відчуває більшу потребу перебувати в товаристві, де може бути теж його жінка і має більші товариські прикмети, як американець. Темпо життя европейця повільніше, як американця; він має час на родину і цікавиться її заняттям та щоденними дрібними справами, не виключаючи господарства.

АМЕРИКАНЕЦЬ НЕ МАЄ ЧАСУ.

Американець має дуже рідко час на поважну розмову зі своєю жінкою і не вважає таку розмову за потрібну. Ідеал американця — щораз більше працювати, щоб заробляти щораз більше грошей. Разом зі зростом маєтку приходять щораз нові фінансові клопоти і чоловік має щораз менше часу для своєї жінки. Багато жінок воліли би, щоб їх чоловік заробляв менше, але частіше бував дома. Часто можна чути в Америці думку, що американець перестає дивитись на жінку сорока років, коли він може мати двацятьлітню. Американець не соромиться відкрито заявляти, що жінка істнує для його приємности і він шукає в ній передовсім молодости. В Европі перевагу мають жінки між 30 і 40-им р. життя, досвідчені, інтелігентні, з більшими духовими потребами, ніж двацятьлітні, що думають тільки про спорт і приємности. Европеєць, коли жениться не шукає головно молодости і краси у своєї жінки; він думає про те, чи вона має риси характеру, які йому відповідають. Американка позбавлена духового звязку з чоловіком розтрачується на всякі дрібниці. Вона не має теж впливу на нього і не може остерегти його перед щораз більше матеріяльним життям і низькими інстинктами. А мужчина стає щораз менше цікавий для жінок, коли щораз менше підлягає їх впливам. Через те американська жінка обертається у завороженому колі, бо не має змоги здобути впливу на мужчину, що творить собі зовсім інший світ, ворожий для неї.

Здемасковане душегубство.

Недавно помер у Ню Йорку великий промисловий магнат Альбер Картрайт. Ніхто не сумнівався, що він помер природною смертю. Лише в нюйорській централі поліції міркували інакше. Часописи подали передполуднем про смерть промислового магната. Ввечір покликали до телефону поліційного урядовця, який стверджує смерть, і він почув тремкий голос якоїсь жінки, що прошепотіла: „Ви вже чули, що Картрайт помер. Підозріваю, що його позбулися потайною отруєю. Добре булоб, якби ви перевірили цей випадок." Урядовець хотів довідатися ще прізвище цієї жінки, але вона відложила саме в цій хвилині слухальце. Кілька хвилин пізніше інспектор поліції Брамлі їхав дуже швидко до віллі померлого на Льонґ Айленд. З ним їхав теж славний детектив Франс Кард, який брав участь у слідстві. В домі померлого застали велике схвилювання. Сестрінка Картрайта, гарна Ліліяна Пері, мала заплакані очі. Вона завела обох поліційних урядовців до кімнати, де лежав її дядько. Бородатий, воркітливий мужчина піднісся зі свого місця. „Д-р Босток" — представила його Ліліяна. — „Домашній лікар мого дядька." „Чи моглиб ви мені сказати, з якої причини помер Картрайт?" — запитав інсп. Брамлі. — „В кожному випадку його смерть прийшла з природних причин" — відповів домашній лікар. Оглядач тіла теж є тої самої думки. „Незрозуміле для мене, чому до цієї справи втручується поліція. В кожному випадку я не найшов нічого підозрілого. Секція потвердить без сумніву мій погляд."

ДАРОВАНИЙ КАПЕЛЮХ.

Детектив Кард прислухувався уважливо до розмови свого товариша з лікарем. Він спершу не думав прослідкувати справи, бо вже майже від року не був в активній службі. Він мав намір піти зі своїми товаришами цього вечора до клюбу і несподівано приїхав на цей „випадок". Тепер пробудився в ньому старий детектив.

Кард відкрив покривало, що ним було прикрите тіло померщого і почав пильно приглядатися йому. Густе, сиве волосся звисало йому над чоло заплутаними жмутками. Кард приглядався задумливо обличчю померщого. Опісля звернувся до старого слуги Давида з питанням: „Ви знаете напевно всі звички і діла Картрайта. Чи в останніх тижнях не трапилося нічого цікавого в його поведінці?"

„Він нарікав на біль голови" — відповів старий слуга. Д-р Босток записав йому кілька разів порошки. Зрештою Картрайт не поводився інакше, ніж минулими днями, коли ще був зовсім здоровий. Може вас буде цікавити ще маленький випадок. Учора пополудні Картрайт вернувся без капелюха зі свого щоденного проходу по городі. Прийшовши сказав: „Я подарував свій проклятий капелюх! Я відчував ввесь час, якби мене пригнітав великий тягар. Тепер мені лекше." Я здивувався — говорив далі слуга — цими словами Картрайта. „Чи не знаєте, хто носить тепер цей капелюх?" — спитав Кард. — „Міркую, що шеф подарував його нашому городникові Віллі."

Підчас коли інсп. Брамлі поставив ще кілька питань слузі, Кард покинув віллю і пішов стежкою до хатинки городника. В помешканні світилося світло і мужчина зачитувався в часописі. На стук детектива він відчинив і витріщив на чужинця очі, який відсунув його на бік і ввійшов безцеремонно до хати. Його схвилювання на вид влізливця негайно втишилося, як лише Кард назвав своє імя і подав свою функцію. Зір детектива спочив на чорному капелюсі, що старанно вичищений висів на вилку. „Гарний капелюх маєте" — сказав Кард і сягнув по нього. „Тепер хапаєте вже за цей проклятий капелюх" — відозвався нерадо городник. — „Учора хотів його безумовно взяти д-р Босток. Одначе я йому не дав його, бо це памятка по біднім Картрайті." Тимчасом пальці Карда обережно перешукували підшивку. — „Слухайте, чоловіче, — заявив він поважно, майже різким голосом. — „Ви мусите розстатися з цим старим капелюхом, якщо вам дороге ваше життя. Я не можу вам дати нині ніякого ближчого пояснення; завтра довідаєтеся про все. Те, що бачите, є доказом душогубства; це капелюх смерти." Городник витріщив перестрашено очі на Карда. Тимчасом він витягнув зі шкіряної, перепоченої стяжки капелюха малу металеву капслю. Опісля вложив її знову на первісне місце і швидко вийшов, забираючи капелюх зі собою.

ДРАМАТИЧНА РОЗМОВА.

Кілька хвилин пізніше відбулася у віллі драматична розмова. Кард звернувся зовсім несподівано до домашнього лікаря: „Адже ви граєте докторе Босток?" Цей відповів схвильований: „Як ви смієте ставити мені такі питання, пане Кард? Мої приватні справи не обходять ні вас, ні поліцію." „Може" — додав Кард і показав йому нагло схований капелюх. „Ви знаєте, що ця справа вяжеться з цією старою річчю?"

Заросле волоссям лице лікаря то біліло, то червоніло. „Я не розумію, що ви думаєте, пане Кард". — Тому я поможу вашій памяти, докторе Босток. Але наперед мушу попросити свого приятеля Брамлі, щоб обставив своїми людьми виходи, щоб нам не втікла правда крізь двері. Так, і щойно тоді зможемо продовжувати нашу балачку.

ДЕ Є РАД?

„Ви пригадуєте собі, мої панове, що перед кількома тижнями зникла нагло з великого шпиталю тубка з радом. Тоді візвала мене дирекція шпиталю на приватну нараду. Я підозрівав спеціяльний обман у звязку з цією крадіжю і казав подати собі точний спис помічників. Десять днів вистачило мені зовсім, щоб точно поінформуватися про приватні відносини лікарів та допоміжного персоналу. Про вас, докторе Босток, я довідався, що ви є налоговим картярем і сидите по вуха в довгах. Щойно нині я відкрив, що ви є домашнім лікарем Картрайта і тоді зродилося в мене негайно підозріння. Історія з капелюхом зацікавила мене спеціяльно. Чому для його власника він став нагло тяжкий, хоч він носив його довший час, не відчуваючи тягару? Чому ви, докторе Босток, хотіли відобрати цей капелюх від городника? І звідкіля походять ледви замітні малі плямки на чолі Картрайта?"

РОЗВЯЗКА.

Смертельна тиша запанувала в кімнаті. Очі всіх зверталися на доктора Бостока. Він збілів мов крейда, а його уста порушалися так, що не було чути ні слова.

„Тут розвязка загадки" — чути було твердий голос детектива. „В цій маленькій тубці скривалася смерть, що її жертвою впав бідний Картрайт. Це був вкрадений рад. Ви, докторе, Босток, змайстрували все під підшивкою капелюха покійного. Лише ви знали смертельне ділання цієї малесенької зброї. Ви є вбивником Картрайта".

Тимчасом лікар вернувся до своєї рівноваги. В його голосі не можна було побачити схвилювання. „Ви забуваєте одно, пане Кард. Я не мав найменшої причини вбивати свого найкращого пацієнта і нищити таким чином найкраще джерело доходу".

„І це виснення не згоджується, докторе Босток. Ви сподівались, що Картрайт обдарує вас записом, як домашнього лікаря, як це звичайно буває в людей його стану. Цими грішми ви хотіли сплатити свої пекучі довги. Як бачите, вашу гру ми розкусили. На жаль, ми не можемо привернути життя вашій жертві".

Д-р Босток позволив себе відвести без спротиву. Пізніше виявилося, що на слід злочину навела поліцію Ліліяна Пері, головна спадкоємиця Картрайта. Вона відчула жіночим інстинктом скритого ворога, що сховався під маскою д-ра Бостока. По смерти свого дядька снувалася їй думка за думкою, що його мабуть отруїв домашній лікар. Одначе боялася виявити своє підозріння і перервала негайно свою телефонічну розмову, як лише урядовець поліційної централі запитав її за імя. Щойно ґеній Карда розвязав її підозріння.

ЄДИНА ЖІНКА ФІЛЬМОВИМ РЕЖИСЕРОМ.

У цілому світі є тільки одна жінка фільмовим режисером. Вона зветься Дороті Атцнер, була колись студенткою медицини і почала в Голівуді свою карієру як стенотипістка. Згодом написала вона фільмовий сценарій і при виведенні його виявила режисерський хист. Від того часу вона пустила у світ 12 фільм під своїм проводом, усі з великим успіхом.

ПАПІР, ЩО НЕ ГОРИТЬ.

Одна американська фірма випустила на ринок винахід молодого техніка — папір, що не горить. Його почали вже вживати до векслів і важних документів. Фабриканти ріжних родів паперів роблять застереження, що досі таких винаходів було багато і ніодин з них не був правдивий.

Величаве лугове свято в Борщеві

Борщів — це прикордонне місто, віддалене тільки 14 км. від Збруча. Через прикордонні обмеження праця в ріжних товариствах дуже важка, передовсім у селах, що віддалені тільки 6 км. від кордону. В борщівськім повіті веде працю Повітовий Луг з головою п. Баглаєм Іваном. Усіх „Лугів" у повіті є 49. Мають вони дві власні орхестри. Луги в більшости в лугових однострoях."

У неділю 29. серпня ц. р. мала Лугова організація Борщівщини своє дорічне свято. Вже зранку ціле місто Борщів зароїлось луговими одностроями та дівочими народніми ношами. Крім луговиків та луговичок надтягнула до Борщева й маса селянства з цілого повіту. Свято відбулось на гарно прибраній площі, в специфічнім подільськім ярі, через який перепливає доплив Дністра.

У святі взяли участь такі „Луги": Борщів — 90 луговиків і 50 луговичок, Турильче — 30 луговиків і 20 луговичок, Вербівка — 40 луговиків, Бурштин — 50 луговиків і 16 луговичок, Пилипатинці — 60 луговиків, Гунтинок — 40 луговиків і 20 луговичок, Слобідка Мушкатівська — 24 луговиків і 12 луговичок, Козаччина — 60 луговиків і 20 луговичок, Шишківці — 18 луговиків і 12 луговичок, Мушкатівка — 37 луговиків і 33 луговички, Худіївці — 30 луговиків, Лосяч — 28 луговиків і 20 луговичок, Цигани — 54 луговиків і 26 луговичок, Грабівці — 10 луговиків, Стрілківці — 158 луговиків і 46 луговичок, Ланівці — 40 луговиків і 24 луговички, Пилатківці — 20 луговиків, Підфилипє — 36 луговиків, Глибічок — 20 луговиків, Висічка — 120 луговиків, Худиківці — 24 луговиків, Боришківці — 18 луговиків і Вільховець — 4 луговиків. Разом 1.362 луговиків та луговичок.

В 11-ій год. передполуднем приїхав зі Львова голова Великого Лугу д-р Роман Дашкевич і Василь Дзуль. Голова Повітового Лугу дир. Баглай разом з четою луговиків привитав делегатів зі Львова. Орхестра відіграла луговий гимн і відійшла разом з почесною сторожею на площу вправ.

Тимчасом на площі йшли останні приготування до свята. Деякі „Луги" переводили ще пробу вправ. „Луги" лучено в сотні, дальше уставлено всіх луговиків і луговичок у лави до звіту. Витягнулося пять струнких лав лугових: на лівім крилі лави луговичок. Заст. голови Повітового Лугу д-р Шалаута здав звіт голові Повітового Лугу дир. Баглаєві, а він знову голові Великого Лугу. З тринацять соток грудей понеслось гримке лугове поздоровлення і лугова орхестра зі села Цигани відіграла луговий гимн. Дальше голова Великого Лугу разом із Старшиною Повітового Лугу в Борщеві переглянув лугові лави. Після перегляду голова Великого Лугу виголосив промову, взиваючи всіх луговиків до інтенсивної праці та дисципліни супроти своєї Старшини.

По промові приступлено до виконання вправ, приписаних на цей рік. Вправи вийшли на диво дуже добре. Рівночасно з пописовими вправами розіграли дві дружини між собою змагання копаного мяча, а саме „Луг" Борщів і „Луг" Стрілківці. При кінці свята „Луг" зі Слобідки Мушкатівської пописувався ставленням веж, що випали зовсім добре. Свято закінчено дефілядою перед головою Великого Лугу і Повітовою Старшиною. Погода ввесь день була напричуд гарна. Це величаве свято залишиться довго в памяті всіх присутніх, яких було понад 6.000.

Вечором при звуках орхестри відбулась товариська забава, що при милій гутірці протягнулась до пізної ночі.

Лугова організація під проводом голови Повітового Лугу дир. Баглая розвивається добре, не зважаючи на обмеження у прикордонній смузі. Так нпр. підчас свята два „Луги" мусіли вже в 4-ій год. відмашерувати, бо перед заходом сонця мусять бути вдома. Та все те не спиняє праці, не ломить гідности здисциплінованих лугових чет.

З білоруського життя.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ У СПРАВІ БІЛОРУСЬКОГО ЛІЦЕЮ.

Справа єдиного білоруського ліцею у Вильні живо цікавить зорганізоване білоруське громадянство. Надзвичайні загальні збори Білоруського Національного Комітету у Вильні рішили дня 14. серпня ц. р. звернутися ще раз до центральної влади у Варшаві (до премієра і до міністра освіти) зі спеціяльним меморіялом. Якщо влада не відкриє білоруського ліцею ціле білоруське населення болюче відчує початок ліквідації останньої у Польщі середньої білоруської школи, бо відобрали б йому останню можливість здобути середню освіту в рідній, білоруській мові. Тому Національний Білоруський Комітет звернувся з проханням до премієра, щоб незалежно від управильнення білоруського народнього і середнього шкільництва, з початком шкільного року відкрити у Вильні білоруський ліцей гуманістичного типу. Комітет вислав меморіял 16. серпня ц. р. центральній владі у Варшаві. Слід згадати, що ні в грудні 1936 р. ні в червні ц. р. у Варшаві не приняли делегації в цій справі.

КОНФІСКАТИ І ЛІКВІДАЦІЇ.

Городське староство у Вильні сконфіскувало 12. серпня ц. р. увесь наклад білоруського господарського часопису „Самапомач" (ч. 12) за вступну статтю п. н. „Абое рябое" про кооперацію. Дня 28. серпня ц. р. староство сконфіскувало цілий наклад часопису білоруської молоді „Шлях Моладзі" (ч. 8). Дня 20. серпня ц. р. воєвідський уряд у Вильні наказав зліквідувати „Союз Білоруського Учительства". Як причину воєвідський уряд подав недіяльність союзу.

ОЗН. І БІЛОРУСИНИ.

Провідник сільської організації О. З. Н. ген. Галіца зясував так відношення О. З. Н. до білорусинів:

„Щож торкається білоруського населення, яке тут спільно замешкує з нами цю землю, декларація полк. Коца дає виразні вказівки як слід поводитися. Взаємини з цим населенням повинні відзначатися бажанням братерського співжиття, що спирається на спільну історичну минувшину і на основні права, що їх загарантувала держава громадянам. В інтересі держави, щоби білоруське населення виєднало кращі життєві умовини в межах згідної господарської співпраці з польським населенням, бо держава обороняє своєю силою всіх тутешніх громадян.

Після того промовляв предсідник сільського сектора О. З. Н. на поставський повіт д-р Курковський, який з місця зробив зворот на цілих 180 ступнів і щиро заявив, що О. З. Н. буде працювати з вірою в те (як подає „Шлях Моладзі" ч. 9):

...що державна влада, себто адміністрація, суди і військо будуть очищені від непольських елементів; ...що буде забезпечений перехід ґрунтів з парцеляції при виконанні земельної реформи до нових власників виключно для поляків. Це — говорив далі д-р Курковський — основи, що випливають з програми полк. Коца, що одночасно найбільше лежить нам на серці.

Дійсно, „не знає правиця, що робить лівиця". А може це лише оман, може ген. Галіца і д-р Курковський погоджуються зі собою? І це мабуть найбільше правдоподібне...

(В. Б.)

Де ля Рок скаржить за клевету.

Провідник „французької суспільної партії", полк. де Ля Рок заскаржив до суду кількох політиків і низку щоденників за клевету. Недавно вони закинули йому, що він брав субвенції від уряду з тайних фондів. Між обвинуваченими є правицевий посол Анріо, начальний редактор щоденника „Жур", Бельбі, провідники „Аксіон Франсез" — Морас і Доде та б. визначний член „Вогненого Хреста", кн. ді Борго. Свідком у процесі буде б. премієр Тардіє. Процес викликує чималу сензацію.

В. С.

Каюками до Берестя.

(Докінчення.)

За Опалином маємо найтяжчу дорогу за цілу прогульку. Буг звузився та почав викручуватися неможливо, при чім на дні росте цілий ліс пеньків. Дерева лежали напоперек ріки або сторчали стовбурами вгору. Сильна течія недозволяла ні на мить спочити. Це була правдива боротьба. Найгірша частина була під Битинем, де Буг зробив велику петлю та скоротив собі дорогу з 3 км. на один км. Каюки женуть стрілою, перескакують якісь гаті, обтираються об пеньки. Часто здається, що нема вже куди переплисти, що каюкові кінець, бо перед нами десятки пеньків на цілу ширину ріки, але в останній хвилині якийсь вузенький просмик находиться. Дві години тревала така переправа; ми зробили за цей час 18 км. аж зимний піт зросив нам ціле чоло.

Ще один день і ми у Володаві. Недалеко звідси чудові озера, однак час не дозволяє нам туди вибратися. Хотілось би відвідати старенького священника у Пулемці о. Зінкевича, який так по батьківськи занявся нами перед двома роками. На жаль, маємо лише пів дня часу. Полагоджуємо найконечніші орудки та пошту і пливемо далі.

Від Володави, а радше ще перед Володавою, околиця незвичайно цікава і гарна. Буг розливається широко, місцями на 200—300 м., творить численні рукави і острови. Береги низькі, видно далеко та широко. Користаємо часто з островів, щоб зварити обід, викупатися та відпочити. Правий беріг ріки вже чисто поліський — піскові видми порослі лісом. На лівому березі чимраз більше поляків, хоч усі говорять з нами по українськи.

З високого берега в сільці Білогори оглядаємо гарну панораму містечка Кодинь. З близька воно менше цікаве. В селі Білогорах, яке має всього 11 хат є рільнича школа у місцевому фільварку найнижчого ступня. Крім цього зїздяться туди з Берестя літники на відпочинок.

Зближаємося до Берестя. Цілий день чуємо гарматні вистріли, над нами кружляють літаки. Недалеко находиться артилерійський полігон. Останній нічліг у селі Муравець 10 км. від Берестя. Перед селом розсаджений Бугом бетоновий форт — останки зі світової війни. Буг підмулив беріг, де був збудований форт і він звалився у воду. Кількаметрові мури з бетону загатили частину ріки, а рештки грізно звисають над водою і ждуть своєї долі.

На другий день передполуднем ми вже у Берестї. Перепливаємо через цілу твердиню, де повно горбків, порослих травою і деревами, під якими криються казамати, відтак попри касарні зузьким каналом впливаємо на Мухавець. Переносимо каюки через першу шлюзу і вмить переносимося зі спокійного Буга на важний торговельний шлях. Повно тут ріжного роду суден — пароплави, дараби і сотні каюків та човників. По обох боках Мухавця гарні пристані; вперше бачимо також жидівську пристань. На жаль, ми на таке ще не спромоглися. Ще три км. плаваби Мухавцем до самого міста і тут кінчиться наша 15-денна мандрівка водою. Каюки висилаємо до Львова, а самі розходимося у ріжні сторони. Ночували ми ввесь час по селах, стрічали багато нових людей, довідалися багато цікавих новин. Стрічним людям залишаємо дещо на спомин. Кількома наворотами заїздили ми до знайомих селян зперед 2-ох літ. Все нас пізнавали і якнайщирше витали та запрошували ще приїхати. Приїзд прогульковців до села, а ще українців, є свого роду сензацією. Про сокільську прогульку Бугом у 1935. р. розказували ще цього року львовянам аж у Рівному.

——o——

НОВИНКИ.

— **Найдешевший сезон у Черчі.** Вересень найдешевший місяць у Черчі. Недужі на гостець (ревматизм), ісхіяс, гіхт, ниркові, шлункові, нервові та жіночі недуги повинні користати з нагоди дешево і вигідно вилікуватись. Живець отворений до 10. жовтня. 1503 7—10

— **В Українському Лікарському Товаристві** чергові сходини членів у пятницю, 10. ц. м. в год. 7-ій веч. На сходинах виголосить інж. В. Яцишин реферат п. н. „Дрібна ощадність як масовий засіб внутрішньої капіталізації“. 1608

— **Вже появилася** накладом нашого В-ва драма Б. Жарського п. н. **„УКРАЇНА В КРОВІ“**, що дає картину недавно минулих часів протибольшевицького повстання. Ціна 1.50 зол. — Замовляти у В-ві „Дніпро“ Станиславів, Пелацького 86. — П. С. Видавництво шукає совісних заступників для краю. 1—3

— **Курс для підготови кооперативних інструкторів.** В 35. числі „Господарсько-Кооперативного Часопису“ поміщена оповістка про вписи на зимовий курс підготови кооперативних інструкторів. В оповістці подані ближчі умовини для вношення прохань. Речинець для прохань 18. вересня ц. р.

— **Виділ Т-ва „Основа“** у Львові звертається до всіх, що мають вільні мешкання та хотілиб піднаймити студентам-українцям, подати письменно свої адреси та умовини піднайму до домівки Т-ва, площа св. Юра 5.

— **Український Нац. Хор Дм. Котка** з початком вересня ц. р. виїхав в обїздове турне на Волинь. З огляду на те, що в признаному дозволі точно означені міста, в яких хор має право виступати, адміністрація хору отсим подає до загального відома П. Т. Громадянству, що хор у своїй подорожі відвідає лише такі місцевости: Вишгородок, Вишнівець, Шумськ, Кремянець, Дубно, Мізоч, Здолбунів, Рівне, Тучин, Олександрія, Костопіль, Сарни, Рафалівка, Маневичі, Володимир, Ковель, Матіїв, Любомль, Туриськ, Володимирець, Устилуг, Рожище, Луцьк, Олика, Горохів і Берестечко. Тому всі, що бажають почути хор, можуть скористати з його виступів лише у вище поданих місцевостях. — Хор виступає в оригінальних гуцульських строях з відповідно уложеною програмою, в яку входять теж характеристичні гуцульські танки в супроводі оригінальної гуцульської орхестри.

— **Виявляти ціни!** Функціонарі львівського магістрату в супроводі поліції перевели контролю крамниць зі шкільними приладами. Укарано 62 власників крамниць і виготовлено 7 донесень до городського староства за те, що не держались приписів про виявлювання цін.

— **Водно-меліораційний лицей.** З початком нового шкільного року повстав ще один тип фахової середньої школи, а саме водно-меліораційний лицей. Головним завданням цього лицею приготовити молодь до ведення робіт у ділянці водного будівництва та рільних меліорацій. Програма навчання обчислена на три роки і спирається на 4-літній загально-освітній гімназії. Водно-меліораційний лицей отворено в Кракові і Познані.

— **Студія суспільної праці.** у Львові приготовляється на основі дозволу і під наглядом міністерства суспільної опіки та львівської шкільної кураторії освітніх інструкторів, бібліотекарів і т. п. Укінчення студії управнює займати становища управителів і фахових працівників державних, самоврядних і приватних установ. Шкільний рік зачинається 4. жовтня ц. р. Зголошення приймає секретаріят від 1. до 18. ц. м. в женській школі ім. Сташіца при вул. Підвалля 17.

— **Конгрес інжинірів** відбудеться в днях 12—14. ц. м. у Львові. Організаційний комітет урядує в будинку польського політехнічного т-ва при вул. Зіморовича ч. 9.

— **Плямистий тиф.** В неділю, 12. ц. м. відбувається у Львові при вул. Булярда ч. 4. в год. 12. в домівці музею гігієни показ і демонстрація способу приладжувати щіплянку проти плямистого тифу методою проф. львівського університету д-ра Рудольфа Вайгля. Вступ до музею в неділю 25 сот.

— **На Богданівці повстане новий костел.** На передмісті Львова Богданівці відбулося переказання площі під будову костела для тієї дільниці. Площу подарував на ту ціль магістрат м. Львова. На площі поставили покищо хрест, який справила дирекція міських трамваїв. На Богданівці живе багато трамваєвих службовців.

— **Арештування в Рогатинщині.** Поліція арештувала двох синів о. Щербанюка з Вербиловець, м-ро Ошитка, Шмігеля, Скробача, Ляльку, Гринчишина, всіх із Рогатина та одного склепаря з Фірлеєва. Всіх арештованих держать у Рогатині.

— **Людовий дім у Старуні.** Заходом повітової управи „Товариства школи людовей“ в Надвірній будують у Старуні людовий дім, в якому знайдуть приміщення всі місцеві польські організації.

— **Як урядують у судах.** У Львові розпочався судовий процес проти канцелярійного помічника в городському суді в Бібрці Миколи Луца за спроневірення 578 зол., які виекзеквовано від Повітового Союзу Кооператив у користь ЗУПУ. Луц не признається до вини, мовлячи, що гроші виплатив помилково іншій інституції.

— **Краєва хроніка.** У Вовчатичах біля Ходорова цегольняного робітника Теодора Дідуха вбила сокирою його жінка, коли він вернувся пяний додому і розпочав з нею сварку. — В Самборі 25-літній муляр Микола Мольфа пробив на смерть ножем свою 20-літню любовницю Пачовську.

— **Самоходова катастрофа** склалася в Мишині під Коломиєю. Особовим автом їхали чотири пасажири. Нараз тріснула опона переднього колеса і сила розгону викинула авто на поле кільканацять метрів від місця випадку. Всі пасажири тяжко потовклися, так що їх мусіли відставити до коломийського шпиталю.

— **Трагічна смерть туристки.** Англійська туристка Рут Гель приїхала до Закопаного і хотіла з двома товаришами дістатися на верх Чубрин над Морським Оком. Майже під самим верхом вона посовгнулася і впала з висоти 80 метрів у пропасть. Оба товариші рушили негайно на місце упадку і знайшли її без життя. Вона була завзятою альпіністкою і щороку приїздила в Татри, де робила високогірські прогульки.

— **Львівська хроніка.** У шпиталі помер вломник Стер, якого поліцай пострілив підчас погоні на вул. Лєщинського, де він намагався вломити до мешкання. — Три вломники, користаючи з жидівського Нового Року, намагалися обікрасти мешкання рабіна Шапіри при Стрілецькій площі ч. 12. Перешкодив їм сторож дому. Два з них утікли, третього Сиротюка Петра сторож придержав. — У суперечці з чоловіком застрілилася жінка майора польських військ.

— **Два вломи.** Вломники дісталися до бюра гімназії в Бережанах і вкрали 1.050 зол., що були призначені на ремонт будинку. — До бюра коморника в Бережанах на першому поверсі судового будинку дісталися вломники крізь відчинене вікно та вкрали 120 зол.

— **Бомбовий замах на кольоніста.** ПАТ повідомляє, що в Ланівцях пов. Борщів виконав хтось бомбовий замах на хату кольоніста Івана Міса. Бомба, зладжена з гільзи артилерійської гранати, вибухла а відломки її зранили жінку Міса та заподіяли в хаті шкоди на 150 зол. Місову відвезли до шпиталю.

— **Дива природи.** В селі Мощаниця пов. Здолбунів зацвили вдруге цього року яблуні, покриваючись густим цвітом. Цікаве, що поруч цвітів находяться незірвані ще овочі.

— **Диверзія з сірчаним квасом.** „Ізвєстія“ повідомляють з Ростова про диверзію отруйників на залізниці ім. Ворошилова, в Новоросійську. На чолі групи ворогів стояла буфетова Введенська, колишня жінка польського шляхтича, яка й до останнього часу вдержувала звязки з Польщею. До групи належав начальник комори та інші. Комсомолка взяла при буфеті карафку води до вагону, але смак її їй не сподобався. По переведених дослідах показалось, що вода при буфеті була частинно чи цілком затроєна сірчаним квасом. „Ізв.“ заповідають великий процес отруйників і голосять розпучливо, що диверзійні бази є тепер навіть при залізничих буфетах. Підкреслення польської національности головної обвинуваченої тим більш підозріле, що й провідником отруйників гнилими ковбасами в Новоросійську був також поляк. З великим натиском підкреслює совєтська преса й акцію польських „шпіонів і диверзантів“ на Білоруси. На велику скалю ведеться тепер в СССР цькування також і інших чужинців, німців, мадяр, австрійців, фінляндців та інших.

— **Трагічна туристична прогулька.** В Остероде в горах Гарцу вантажний самохід з туристами впав до глибокої калабані, виповненої водою та болотом. Дві особи врятувалися, шість утопилися.

— **Нові способи боротьби проти релігії в Совітах.** Як повідомляє „Заря Востока“ большевики розстріляли в Ташкенті одного муллу та двох учителів, обвинувачених за протиурядову діяльність. Як з оголошених мотивів присуду видно, обтяжено їх тим, що вони говорили дітям про Бога та про кари належні грішникам. Це мало так лякати дітей, що вони не могли вчитися. Таким чином Совіти знайшли новий та радикальний спосіб боротьби проти релігії: розстрілювати священників, бо вони не дають дітям вчитися на добрих комуністів.

— **„Парилевичева ч. 2“.** У Гчеві викрили аферу жінки місцевого достойника, похожу на аферу Парилевичевої. Згаданий достойник і його жінка були дуже задовжені у місцевих купців, які позичали їм за обіцяну протекцію. М. ін. „пані презесова“ одержала 4.000 зол. від одного купця, якому обіцяла виробити велику позичку в банку. Коли не виробила позички, купець повідомив владу.

— **Пожежі.** Під хату Миколи Білинського в Зухові пов. Золочів підложив хтось вогонь, який заздалегідь погасили. Здогадного палія зловили. — У Лянерівці пов. Камінка пожежа в господарстві кольоніста Йосифа Заворського заподіяла шкоди на 5.000 зол. — У Должанці пов. Тернопіль вибухла пожежа в середині хати Михайла Рачинського. Попеклася 4-літня дитина Рачинського та 16-літня дочка, яка хотіла ратувати дитину.

— **Жахлива самоходова катастрофа** склалася в ночі під Люблином. Вантажний самохід, що їхав із Варшави, вдарив на мості на віз, яким їхав купець з Люблина Яків Мендельзон. Віз розбило на кусники, при чому Мендельзон з розчерепленою головою повис на поручі. Коня теж убило. Шофер зголосився добровільно на поліцію.

— **Фальшують образи.** У Варшаві арештовано Давида Маєра, що ходив по фірмах і приватних мешканнях, оферуючи на продаж образи визначніших польських малярів, які показались опісля фальсифікатами. Арештований походить зі Львова, де находиться централя фальшівників, які поширювали спершу свої образи у Львові та на провінції, опісля збували їх у Варшаві. До спілки фальшівників належало кількох здібніших малярів, що робили вірні копії творів Косака, Фалата, Жмурка і ін., подаючи їхні підписи, так що тільки дуже добрі знавці могли ствердити ошуканство. Жертвою спритних фальшівників стало кількадесять варшавських фірм.

— **З Польщі.** На Кашубах зацвили вдруге груші, декуди навіть побіч незірваних ще овочів. — В Радомі померла 35-літна Рухля Варцель зі страху перед операцією. — Власника фільварку Радківщина пов. Свенцяни, Мих. Чеховича, вбили в ночі бандити і зрабували 3.000 зол., які він дістав за продаж ліса. — При вул. Лешно у Варшаві згоріла наслідком експльозії фабрика хемікалій, причому власника інж. Літвінського і трьох робітників тяжко попарено.

— **Левоневський пропав.** Минає вже третій тиждень від часу, як пропав Левоневський з товаришами, а властиві глядання за ним ще не почалися. Літаки рятункової акції наслідком несприятливих атмосферичних умовин не можуть дістатися до стації „Північний Бігун“, з якої переводитимуть глядання. Чотири працівники, що находяться на тій стації виконали в останніх 10 днях важку працю, приготовляючи летовище для літаків рятункової експедиції та працюючи ломом та рискалем по 15 годин денно. А що чужинні рятункові виправи теж припинили свою акцію, то Левоневського з товаришами можна вважати пропащими.

— **Большевики не вірять нікому.** Вістка про усунення начальника пресового виділу Наркоміндєлу, Міронова потверджується. Міронов написав книжку про Гітлера з багатьома цитатами з його автобіографії. Хоча автор поставився до Гітлера і фашизму дуже критично, самі цитати з Гітлера не подобались большевицькій владі, яка закинула йому „скриту пропаганду ідеалів гітлерівської партії“. Що сталося з Міроновом, не знати.

— **Добувають корабель із золотом.** Румунський уряд позволив Совітам видобути російський корабель „Петро Великий“, затоплений у 1916. р. на Чорному Морю в обсязі румунських територіяльних вод. На кораблі находилася велика скількість золота. Спеціяльна совітська експедиція працює над видобуттям корабля.

— **Нові сліди полярної експедиції Андре.** Північний ледовий океан зрадив нову тайну голосної свого часу полярної виправи Андре до північного бігуна. У проливі Гінльопен на Шпіцбергені залога шведського китового корабля знайшла мідяну пушку, яку скинено з корабля Андре, з комунікатом, зложеним із 50 слів, з датою 12. липня 1897 р. Андре повідомляє там м. ін., що бальон находиться на висоті 20 метрів над ледом під 82 ст. 30 мін. ширини

і 28 ст. довжини. Бальон порушується дуже поволі. „Зрештою все гаразд" — такими словами кінчиться комунікат. Два дні пізніше бальон осів на ледівці, звідки експедиція вирушила дальше на північ. Одначе не судилось їй осягнути намічену ціль. У боротьбі з природою згинули Андре та його два товариші подорожі Стріндберг і Френкель.

— Дівчата в руках бандитів. Як повідомляють з Пекіну, бандити, які тому кільканацять днів напали на французький місійний семинар Ля Кювет і вхопили кільканацять дівчат, випустили вже четверо дівчат без окупу. Дівчата, що прибули до Пекіну, оповіли, що банда складається з 20 втікачів із вязниць, а почасти з комуністів. У справі випущення решти взятих дівчат китайська влада навязала переговори з бандитами. Вони обнизили свої домагання на купу до 50 тисяч долярів.

— Японія не хоче робити Олімпіяди. Французька преса довідується з Токіо, що Японія зречеться організувати в себе Олімпіяду в 1940 р.

— Совітський урожай пропадає. З надволжанських околиць повідомляють, що наслідком недбалої праці при зборах нищаться величезні скількости збіжжа. Урядові репресії не можуть переломити пасивного опору селян. В оренбурській окрузі 370 тисяч гектарів збіжжа скошено машинами, але селяни не звозять збіжжа з піль, наслідком чого воно згнило. В цілому районі звязали в снопи тільки пяту частину скошеного збіжжа. З тих причин страти збіжжа вже тепер величезні.

— Зголосився *добровільно на поліції*. На дім Софії Жендзіняк у Гвоздзянці ряшівського повіту напали перед кількома тижнями три бандити і стероризувавши домівників, зрабували кілька тисяч зол. За бандитами рушили в погоню селяни на конях. Двох утікачів зловлено, третій, Станислав Біль, який відстрілювався і вбив брата Жендзінякової, утік у ліс. Глядання за ним були даремні. Аж тепер бандит Біль зголосився добровільно на поліції в Ряшеві.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вакаційна рибка.

Я не рибалка, але на рибах визнаюся не гірше від Миколи Джері чи рибалки Панаса Крутя з повістей Нечуя-Левицького. Знаю наприклад, що в нас виводяться риби різдвяні, празникові, іменинові, вакаційні і найгрубші з риб — бюрові.

Цей фейлетон буде вакаційний — тому напишу і про вакаційну рибку, а точніше: про вакаційних рибаків.

Міщух виїжджає на вакації, щоб дихнути свіжим повітрям на так званім лоні природи. Колиж він ще й рибак, то має подвійну приємність: дихає і ловить.

Бачив я цього року немало таких літників. Щодня, ледви сонце піднялося понад землю, вони вилазили зі своїх перин чи інших коців, узброювались у довжелезні патичиська та йшли над Лімницю. По сіножатях розлягався крик тривоги: „Спасайся, кому життя миле!", а з води долітав іронічний сміх: „Го-го-го! Знову йдуть на нас!" В першім випадку кричели стрибунці, мухи та комашки, в другім реготалися хитрі пструги.

А рибаки повагом, як найповажніші чаплі, бродили спершу по сіножатках, потім понад воду і врешті закидали вудки.

„З одного боку хробак, а з другого дурак" — каже про вудкарів насмішлива приповідка. Але це не відноситься до високогірських прихильників рибацького спорту. Так само і чеська насмішка „тіхи блазен" тут ніпричім. По перше — з одного боку не хробак, а стрибунець, по друге зовсім не тіхи, бо ввесь час у підскоках та вихилясах. Вже скорше: „З одного боку стрибунець, а з другого скакунець!", бо хто хоче хоч би тільки вдавати, що ловить пструги — мусить добре набігатися по надбережних каміньоках, а то й час до часу побродити і по воді. Буває, в старшім віці, рибалка часом здрімнеться, змучений біганиною, але про це опісля.

Молодий рибалка ні ока не зажмурить. Він добре зорить оком, чи не ловиться якась рибка. І — треба признати — рідко коли не зловиться. Я сам бачив як зловилася. Рибак стояв серед кущів верболозу і пантрував, аж ось гульк — і вискочила з корчів рибка, брунеточка, в жовтій суконці та червоних виступцях.

Старший рибалка — як я згадував — часом здрімнеться. Був і такий випадок. Сонце немилосердно парило, ріка монотонно шуміла. Скинув рибалка старі капці, всунув ноги в воду, а вода така зелена, зелена, зеле... Заснув... Прийшов хтось без совісти, але з гумором, начіпив один капець на гачок, кинув у воду і пішов. Збудився рибалка, бачить — поплавець пірнув зовсім, от він на радощах і на гордощах тягне рибку вгору. Притягнув, поглянув, закляв і не розглядаючи довго швиргонув капець на середину ріки. Але вже спати не міг. Зденервований кепським дотепом вирішив іти на друге снідання. За капцями — а тут тільки один. Зрозумів і ще більша лють обхопила рибацьке серце. Нема два — не треба одного! — сказав до себе і швиргонув другий капець у воду. Аж ось підходить бойко: „Ци пан ни згубили ховачка? Я віловив з води. Либонь панцкий, бо — ади — босі!" — і передає йому його перший капець...

Буває часом, що якийсь здеклярований пструг-десперат кинеться з замкненими очима на певну смерть і повисне на гачку. Тоді радісний крик рибалки сповіщає цілу околицю про небувалу подію, а літники збігаються як на дивовижу. Зявляється і благословення кожного літнища — фаховий світливець, цикцик з усіх боків і історичний момент зафіксований, по 50 гр. за штуку.

Я цього року ловив теж пструги, щоправда без вудки, але з успіхом. Вистала мені телефонограма: „Нині до нас на пструга." Залізницею, мотором, а то й звичайним візочком, узброєний тільки в апетит, їхав я чимскоріш на означене місце і ловив скільки вдалося: один, два, навіть три. Бо найлекше зловити пструга коли він плаває в маслі, а ще коли його приголомшити добрим вином — успіх запевнений.

Галактіон Чіпка.

—o—

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Народня забава й аматорська вистава. 28. серпня урядила канцелярія Повітового Союзу Кружків „Р. Ш." в Коломиї велику народню забаву в салі Щадничої Каси для гостей-селян із поблизької околиці. Від 2-ої год. пополудня йшла забава з ріжними танцями, переважно міськими, які сьогодні все дужче завойовують село; але були й чисто сільські народні танці. Пригравала сільська музика. Богатий тверезий буфет заспокоював голод і спрагу танцівників. Перед год. 8. веч. забаву перервано і салю приладжено для вистави Черкасенкової драми „Про що тирса шелестіла". Про саму драму нема що говорити. Вона загально відома. А все таки можна сумніватися, чи корисний вплив на слухачів лишає річ, в якій конфлікт сина з батьком за дівчину доводить до зради національної справи, а батько з туги за сином-зрадником, посараним дівчиною, вбиває її. А саме так зрозумів та зінтерпретував цю драму пядицький драматичний гурток, що взявся за сценічне оформлення Черкасенкового твору. Треба зазначити, що він рішуче за трудний для сільських аматорів і через те вийшло багато непорозумінь та недотягнень. Без сумніву, індивідуальні були найкращі, отже й було багато вдатних, щасливих місць і в А. Мельничука (Сірко), і в П. Остафійчук (Оксана) і в А. Полюк (жінка Сірка) і в Л. Костюк (свинар) і в інших. Були і в гуртових сценах гарні моменти. Але цілість залишала багато до бажання. Німих місць, коли всі чекають на слово одного було погано. Деякі виявляли необзнайомлення зі сценою. А про співи нема що і згадувати, бо з такими співами не можна в місті виступати. Взагалі можна порадити гурткові не виступати в місті з речами, що переходять його сили і — не томити глядачів (цим разом переважно селян) безконечними перервами.

Обжинкове свято Балинеччини. Заходом Кружка „Сільського Господаря" в Балинцях коло Гвіздця відбулося в неділю 29. серпня в сусідньому селі Трофанівці районове свято обжинків. Почалось воно богослуженням у місцевій церкві, закінченим молебнем і посвяченням рільних плодів коло хреста на памятку знесення панщини під високими липами на просторій толоці. Церковно-релігійну частину закінчив о. парох Мендюк гарною принагідною проповідлю на тему благословення праці. Після обідньої перерви почалась (по 1-ій год.) концертово-пописова частина свята. Велике число селян з усіх сусідніх сіл (понад 2.000 осіб) обступили спеціяльно на це свято побудовану трибуну, переділену на дві частини: ліва — для дутої орхестри з Балинців, права — для виступів. Замісцевих гостей з Коломиї і Гвіздця (яких, на жаль, було за мало) витав напис на тріюмфальній брамі: „Слава дорогим добродіям". І брама і трибуна були прибрані дубовою зеленню, національними та сільсько-господарськими хоругвками. Прекрасно уложена гірлянда з пшеничного колосся, серпи й коси, пшеничний та вівсяний, над ними високий кукурудзяний сніп — все те прикрашувало фронт трибуни, стіни заступали довгі верети, а на килимах у глибині лівої частини були образи Шевченка, Франка і Драгоманова, обвішані рушниками. Після привітання гостей-учасників сеніором села Василем Семотюком та відіграння орхестрою гимну „Сільського Господаря", що його учасники вислухали з пошаною, почалася (довою обкроєна старостою) програма. Найперше промовив голова філії „С. Господаря" в Коломиї радн. В. Кобринський. У своїй гарній і палкій промові дав ясний образ праці „Сільського Господаря" на канві сірої, ворожої буденщини сучасних днів, вказав на дотеперішні осяги й на великі та важні завдання теперішньої хвилини, до яких зачислив перш за все організування в рядах товариства жіноцтва, того найбільш відповідального за виховання молодого покоління елементу, та доросту — того буйного, але — на жаль — часто беззмістового цвіту молоді. Тут не міг промовець не охартати групи молодиків, яка трималася здалека від трибуни та, вештаючись по толоці в шапках та з цигарками в зубах, заколочувала поважний настрій сільсько-господарського свята. В них саме добачив він (і зовсім правильно) той розагітований ворожими платними агентами елемент, який вогнем (численні підпали в Балинеччині) та мечем (розбишацькі виступи запаморочених ліваків у Печеніжині) змагається знищити національну працю та занархізувати село. Отже зорганізування жіноцтва й виховання молоді — це підставове завдання товариства. А організація має бути побудована на безпартійній загально-національній основі. Таким товариством є „Союз Українок", з яким „Сільський Господар" стоїть у постійному звязку. До того товариства закликав промовець усе свідоме жіноцтво. Палку промову приняли всі гучними оплесками. Дальше чергувалися продукції музики, хорів, деклямації, з яких майже всі були дуже гарні (передовсім Марії Савчак — Франкове „Перший Великдень на волі", за нею прекрасна деклямація малого Дмитра Симотюка і Доні Драган (Семена), вправ віночками і танків, які теж залишили миле враження. При кінці заїхали перед трибуну заквітчані вози з женцями, які співаючи принесли обжинковий вінок господарям Кр. „Сільського Господаря". Після того о. парох теплою промовою попрощав усіх гостей, а обжинковий вінок передав голові філії радн. Кобринському. Національним гимном закінчено це миле свято.

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА": „ПОВЕРХ ВИЩЕ".

У камениці, якої власником є пан Пончек живе другий молодий Пончек — радіовий спікер. Перший любить клясичну музику і спокій, другий джезбенд. Боротьба власника з комірником переходить у щораз більше драматичні сцени. Незнайомі, що заходять до камениці часто плутають двох ворогів. Таку саму помилку робить сестрінцица каменичника, коли приїжджає вночі у відвідини до вуйка. З того першого непорозуміння родиться не тільки любов але і низка комічних сцен. Радіовий спікер перелякує сестрінку свого власника з її знайомою. Головні ролі грають Бодо та Гросівна. Фільма легка, дотепна, справді весела, не гірша від добрих американських.

НОВЕ КІНО „РІЯЛЬТО".

На місці дотеперішнього кіна „Пан" відкрито нове, відновлене кіно „Ріяльто" під новою управою. Це нове кіно має не тільки зовсім нову звукову апаратуру та всю нову обстанову, але і у програму входять крім одної фільми численні додатки. Саля нова і приємна. У програмі дуже гарна фільма з Робертом Тейльором і Льоретою Юнг.

—o—

Спорт.

КОШИЦІ. КАЦ (КОШИЦІ) — СК. РУСЬ (УЖГОРОД) 2:1 (1:1).

На горячому терені в Кошицях не могла Русь сфорсувати свого противника і вийшла з гриппа переможена. Русь показала гарну гру, але й напад стріляв нецільно і взагалі грав слабше. Ворота для Руси стріляв Бірмон. Видців 2.500.

Інші вислiди у східнословацько-підкарпатській дивізії так: ЧСК (Ужгород) — Спішська Нова Весь 1:0; МШЕ (Мукачів) — БФТЦ (Берегів) 5:0; ЧСК (Кошиці) — УАЦ (Ужгород) 7:2.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Гунгарія — Сірветавсі 7:0; Ференцварош — Кішпешт 4:3; Уйпешт — Будафок 5:0; Немзеті — Бочкай 1:0; Терекведш — Ето 3:0; Електромош — Сегед 2:1; Фобус — Будаї 3:0.

—o—

Театри.

Український Народній Театр ім. І. Тобілевича.

ГВОЗДЕЦЬ:

8. IX. Ніч під Івана Купала.
9. IX. Дівча з Маслосоюзу.
10. IX. Довбуш.

КОЛОМИЯ:

11. IX. Премієра „Орленя", драматичні картини на 6 картин Ів. Зубенка.
12. IX. вдруге „Орленя".

З Коломиї іде театр до Отинії і Станиславова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ВЕЛДІЖ:

8. IX. Маруся Богуславка.
9. IX. Ніч під Івана Купала.

ВИГОДА:

10. IX. Хмара.
11. IX. Жайворонок.
12. IX. Гейша.

Український Молодий Театр „Заграва"

СТОПЧАТІВ:

7. IX. Тарас Шевченко.
8. IX. Земля — В. Стефаника.

ПЕЧЕНІЖИН:

9. IX. Камо грядеша? І. ч.
10. IX. Камо грядеши? II. ч.
11. IX. Трафіка пані генералової.
12. IX. Тарас Шевченко.

З Печеніжина театр завітає до Делятина, де виставить премієрою історичну песу з часів зруйнування Січі С. Ордівського п. з. „Лицарі Ночі".

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

СТАНИСЛАВІВ:

9. IX. Подвійна бухгальтерія — музична комедія Гріна.
10. IX. Нітуш — оперетка Герве.
11. IX. год. 3.30 попол. вистава для дітей Тартюф — комедія Мольєра; год. 8. веч. Жінка, що знає чого хоче... — оперетка Р. Штравса.

Дирекція театру заангажує дві панночки та двох мужчин з голосами. Зголошуватися: Львів, Вроновська 18.

Великий Театр:

Середа 8. IX. год. 8 веч. „Король волоцюг" — музична комедія;

Четвер, 9. IX. год. 8. веч. „Аїда" опера.

Пятниця, 10. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг".

Театр Рікнородностей:

Середа. 8. IX. год. 8. вечором — премієра „Фрайда теорія снів"

Четвер, 9. IX. год. 8. веч. „Фрайда теорія снів".

Пятниця, 10. IX. год. 8. веч. „Фрайда теорія снів".

КІНА.

АПОЛЬО: „Бургтеатр".
АТЛЯНТИК: „Велике Бетовенове кохання".
ВАНДА: „Дім ч. 56", „Ловець пригод".
ҐРАЖИНА: „Ординат Міхоровський", „Прокажена".
ЕВРОПА: „Один поверх вище".
КАСІНО: „Герої моря".
КОПЕРНИК: „Пасажирка зайцем" із Шерлі Темпль.
МАРУСЕНЬКА: „Приречення".
МЕТРО: „Шифра ч. 77", „Королівство за цілунок".
МІРАЖ: „Пенні".
МУЗА: „Клюб жінок".
ПАКС: „Герої Сибіру".
ПАЛЯС: „Наречена з припадку".
РІЯЛЬТО: „В перше кохання".
РАЙ: „Палата у Фляндрії" з М. Егерт.
СВІТ: „Петро Ібертсон" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Дівча з Парижа", ревія
ТОН: „Шаржа легкої бригади".
УТІХА: „Анна Кареніна" і ревія „Любовні маневри".
ХИМЕРА: „Молодий ліс".

ФОТОПЛЯСТІКОН:

(пл. Марійська 5).

„Аляска".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 8. вересня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 15.35 Квінтет, 18.00 „Гайдн-Моцарт" орх. концерт, 21.00 Гумор, 22.15 Пісеньки. БУДАПЕШТ 12.30 Концерт ол. орх., 15.30 Сальонова музика, 18.45, 19.0, Популярні мадярські арії в супр. циг. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Композ. концерт Вальт. Німанн (форт.), 22.30 Соната а-моль на клявесин Гендля, КОШИЦІ 18.15 Циг. музика, МІЛЯНО 18.50, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, „Акробати" оп. Ганна, МІНХЕН 12.30 Орх. концерт, 16.00 Концерт давньої музики, 20.10, 21.00 Конгрес у Нірнбергу (промова Гітлера), ПРАГА 14.00 Мельодії зі звуковиків, 17.40 Рапсодія ф-дур Томашека, 19.20 Віденські вальси, 21.20 Форт. квартет ес-дур Двожака, РАДІО ПАРІ 18.00 Для молоді, 18.15 Гумор, 19.00 Форт., 19.15, 19.30 Спів, 19.45 Скрипка, 20.15 Рецитації, 20.50, 22.00 „Люїза" оп. Шарпентієра (дир. комп.) у скороченні, РИМ 17.15 Клясична музика, 18.30, 20.40 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.10 Вок. концерт.

Четвер, 9. вересня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 17.00 Розривкова музика, 18.00 Балетова музика, БІЛГОРОД 13.30 Військ. орх., 17.00 Концерт циг. орх., 18.15 Квартет, 19.25 Сальон. музика, 21.10, 22.00. 23.00 „Аїда"; ВІДЕНЬ 10.50 Нар. музика, 13.45 Співає К. Ерг, тенор, 15.15 Для дітей, 17.30 Пфіцнерові пісні у вик. солістів, 19.25 Розр. концерт, 22.20 Танкова музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Пісні на форт. твори Шумана і Франца, 19.00 Концерт; КОШИЦІ 13.30, 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО 17.15 Вокальний концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Норма" оп. Белінія; МІНХЕН 10.00 Нар. пісні, 17.00. 18.00 Концерт, 19.00 Музика для слуху, 20.10, 21.00 Конгрес у Нірнбергу; ПРАГА 19.10 Студентські пісні, 20.00 Нар. пісні, 20.30 Пісні до поезій Врхліцького, солісти. 22.25 „Пан" поема Новака та форт.; РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 19.15, 19.45, 20.30 Спів. 20.45 „Трістан і Ізольда" опера Ваґнера; РИМ 17.45 Камеральна музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 8. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня. 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Для шкіл, 11.15 Для шкіл: „Із пригод лісових людей", Музика з гр. пл., 11.40 Чайковський: „Лебедине озеро", фрагм. із балету, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Хоральна пісня, з гр. пл., 12.25 Розр. концерт у вик. орх. манд., 13.55 Година Фр. Ліста, з гр. пл.; у перерві коло год. 14.00 Діяльог ККО, 14.45 „Забава в індіян" Корн. Макушинського, 14.55 Львівська біржа. 15.00 Оперова музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із мого варстату, літер. нарис Остапа Ортвіна, 16.15 Пісні у вик. хору, 16.45 Відчит: Самооборона Вильна і Гродна. 17.00 Концерт симф. орх., 17.50 Гальвані — батько електричности (у 200-ліття народин), 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Казка для темних шоферів, скеч Сидора Бехметика, 18.25 Англійська пісонька з гр. пл., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Пісні у вик. хору в супр. форт.; у перерві куток гумору: Фільософічні каламбури, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Калейдоскоп. муз. авд.: спів, скрипка, саксофон, два фортепіяни, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Фрагм. із „Пана Тадея" рецитує Ст. Ярач. 22.00 Концерт. 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольоґ. комунікат, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 9. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 8.00 Шкільна авдиція. 11.15 Для шкіл: Танки й пісні Підгалля, муз. поранок, 11.40 Два віртуози альтівки: Лайонель Тертіс і Вілієм Прімроз, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Дута орхестра, гр. пл., 12.25 Сальонова музика, квартет, 13.55 Розривковий концерт з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Мусоргський, музика з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 16.00 Вересень, гутірка для старших дітей. 16.15 Розр. концерт. 16.45 Жіноча справа на форумі Ліги Націй. 17.00 „Співаючі експонати" — легкий концерт (сопран, тенор, форт., джез), 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Мигавки із Східних Торгів, 18.10 Оперова музика, хор, з гр. пл., 18.30 Листи та програми, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Лизаветине весілля", 19.40 Скрипці на Сх. Торгах, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Концерт солістів, скрипка, спів, форт., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Хліборобські вістки, 21.05 Танкова музика у вик. орх., 21.45 „Пан Тадей" фрагм. рецитує Ст. Ярач, 22.00 Концерт симф. орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольоґ. комунікат, 23.00 Студіо молодих: Адам Асник.

Радіокутик.

РАДІОВА МЕРЕЖА ДЛЯ ЗАЛІЗНИЦЬ.

Італійські залізниці працюють тепер над впровадженням власної радіової мережі. Проби з цим були такі успішні, що рішили збудувати 3 радіові лінії і 5 переносних станцій. Сполучення йдуть між централею в Больонії та іншими пунктами. Далекобіжні поїзди мають також дістати переносні станції. У майбутньому передбачують залізничу проводову радіофонію, що вже істнує в Німеччині поміж Берліном і Гамбургом.

Франція також хоче заступити дотеперішню систему сигналізації новою системою при помочі радія.

ПОДВІЙНЕ ОБЛИЧЧЯ РАДІЯ.

Обговорюючи наслідки недавнього конґресу радіового мистецтва преса стверджує, що цей конгрес підкреслив окремий міжнародній характер радіового мистецтва.

Радіо має вже 40 літ, але радіове мистецтво має ледве 12. Мікрофонову естетику можна створити лише на підставі дослідів, які можна придбати за довший час. Нічого дивного, що радіове мистецтво знаходиться ще в початках.

Радіове мистецтво відповідає потребі особистого контакту, бажанню автентичности і швидкости. Поещо вірші поета має деклямувати лектор, коли сам поет може стати перед мікрофоном і нав'язати особистий контакт зі своїми читачами і слухачами. Правдоподібно завдяки трансмісіям і можливостям утривалити людське слово — радіо щораз то менш буде ослуговуватися посередниками. Слухачі будуть діставати живі документи.

Це — одне обличчя радія.

Фотографія з метою подібности давно побила малярство. Але малярство дає нам що іншого, а саме — субєктивний образ предмету, живий твір.

Тут радіо може багато зробити, створюючи власне окремішне мистецтво, оперте на чинниках, що розбуджують фантазію слухачів. Брак візуальних вражінь може бути власне для радіового мистецтва додатнім елементом, що створює ще більші можливости.

Отже радіо має два окремі обличчя: — або може бути фотографічною відбиткою життя, або автономічним творчим мистецтвом, одним з підставових елементів якого є фантазія слухача.

БІРЖА.

Гроші.

Львів, дня 7. вересня 1937.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·48 89·05, Доляри американські 5.30·00, 5.27·50, доляри канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 293·07—291·35, Франки фр. 19·82—19·70, Франки швайцарські 122·00—121·20, Фунти англ. 26·33—26·17, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—17·00, Кор. дан. 117·54—116·70 Кор. норв. 132·33—131·55, Корони шв. 135·78—134·80, Ліри італ. 23·80—23·10, Марки фінлянд. 11·64—11·20, Марки нім. 132·00 — 127·00, Шилінги австр. 98·50—97·00, Тель Авів 26·25—25·95, Марки нім. срібні 140·00 — 134·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 56·45, 55·50, поз. інв. 1 ем 68·00, серія 82·00 2 ем. ненот. серія 82·75, консол. 58·25, 58·50, 58·00, 58·25, дві ост. дрібні.

Папери.

Банк Польський 105·00. Цукор 35·00, Вугіль 26·00, Лільпоп 53·75. 52·50, Стараховичі 32·50, Габербуш 39·75.

Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 7. вересня 1937.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·15 зол.
1 кг. масла бочков вид. з опак.	3·20 зол.
молоко . .	15—16 сот.
яйця	3·80 зол.

Тенденція на масло звишкова, на яйця та молоко сильна.

Львівська Рільнича Палата повідомляє: В часі від 1—5. ц. м. ціни набілу, нотовані комісією при львівській Рільничій Палаті були такі: А) ціни детайлічні у склепі за літр: молока повного 20 с., пастеризованого в бутельці 24 с., з доставою 26 с., квасної сметани 1.20 зол., солодкої 80 с. — За 1 кг.: десерового масла з бльоку 3.60 зол., столового 3.40, кухонного 3.20, за 1 копу яєць понище 50 гр. 4.50, пониже 50 гр. 3.90, за 1 кг. яєць 1.40 зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.